"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS,
IŠEINĄS KAS
ČETVERGAS
MIESTE
WILKES-BARRE, PNN'A.,
314 E. Market St.

KAINA METAMS:
Suvienytose Valstijose $2.00
In Kanadą ir kitas šalis . . . $3.00

APSKELBIMU KAINOS ATSKYRIUM.

Rankraščiams siusti antrašas:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.

Pinigus siusti ir su visokiais reikalais reikia kreipti šiuo adresu:
„DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

SAVAITINIS LAIKRAŠTYS.

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
PUBLISHED EVERY
THURSDAY,
AT
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

SUBSCRIPTION RATES:
In United States $2.00
Canada ant other Parts . . . $3.00

Advertising Rates on Application.

All Communications and Money Orders must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienyjimo Lietuvių Rymo-Kataliku Amerikoje.

Knygynas 4500 Wood st.

No. 1. WILKES-BARRE, PA. 8 D. GRUODŽIO (DECEMBER) 1910 M. Metai III.

ENTERED AS SECOND—CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Trečioji Advento Nedelia.

Lekcija. — Pilip. IV, 4—7. — Linksminkites visados Viešpatyje, ir vel sakau, linksminkites. Jusų tykumas tegul buna žinomas visiems žmonems: Viešpats arti yra. Nieko nesirupinkite, bet visokioje maldoje ir prašyme su dekavojimu, tegul jusų maldos buva žinomos pas Dievą. O Dievo romybe, kuri pereina visokią išmintį, tegul saugoja jusų širdis ir jusų mintis Kristuje Jezuje.

Evangelija. — Jon. I, 19—28. — Anuomet siunte žydai iš Jeruzolimos kunigus ir levitus pas Joną, idant paklaustų jo: Tu kas esi? Ir išpažino, o neužsigyne: Jog aš neesu Kristus. Ir klause jo: Kas tada? Elijas esi tu? Ir tarę: Neesu. Pranašas esi tu? ir atsake: Ne. Sake tada jam: Kas-gi esi, idant atsakyme duotumime tiems, [illegible] te. Ką sakai pats apie save? Aš balsas šaukiančio girioje: Taisykite kelią Viešpaties, kaip pasake pranašas Izaias. O kurie buvo siusti, buvo iš farizejų. Ir klause jo ir tare jam: Kodel tada krikštiji, jei tu neesi Kristus, nei Elijas nei pranašas? Atsake jiems Jonas, tardamas: Aš krikštiju vandenim, bet jusų viduryje atsistojo, kurio jųs nepažįstate. Tas yra, kursai stojosi kurio aš neesu vertas, idant sriščiau jo autuvo apyvarą. Tai stojosi Betanijoje už Jordono, kur Jonas krikštijo.

* * *

Nors Adventas yra prisirengimo laikas prie dvasiškojo mūsų Viešpaties atejimo per Kaledas ir, nors šis laikas yra apvaikščiojamas Gavenios dvasioje, tečiaus Bažnyčia trečiąjį Advento Sekmadienį liepia skaityti lekciją, išimtą iš šv. Pauliaus laiško į pilipiečius, kuri prasideda nuo žodžių: "Linksminkites Viešpatyje, da jums sakau, linksminkites". Bažnyčia, [illegible]tavones laike, duoda nekaip atjausti? Kaledų džiaugsmą. Įsako mums linksminties, nes štai, jau Viešpats yra arti. Liepia palikti rūpesčius, o viltyje bei maldoje pavesti savo reikalus Dievui. Lūpomis Apaštalo Bažnyčia meldžia, idant Dievo ramybe, kuri peraugština visokį supratimą, pripildytų mūsų širdis ir protus. Bažnyčia trokšta to, kad jokia baime ar nepamatuota nerimastis neklindytų jos vaikelių išganymo darbe. Gyvenimo kelias yra kietas, pagundų aibes, ir geriausios nuomones žmones suklumpa ant siauro tako ir šviesiausios akįs aptemsta. Net ir teisingieji paklysta. Tečiaus į nuodemes atsižvelgus ir jųjų piktumą, kokį Dievo akyse tur, atsiminus, Bažnyčia nenori, idant jos vaikeliai po nusiminimo našta pasilenktų. Ji žino ir mokina, jogei Dievas yra neapsakomai gailestingas, Jis, kaip ans, prilyginime, tevas trokšta ir laukia, kad paklydęs vaikas prie jo atgailoje sugrįžtų. Tiesa, Bažnyčia primena, jogei Dievo baime yra išminties pradžia, bet sykiu mokina, jogei Dievas yra ne tik Valdytojas ir Teisejas, bet ir Tėvas; Jis tur tevišką širdį, neveizint į žmonių klaidas ir nusidejimus.

Ir taip šiame Advento laike, kuomet musų mintįs yra atkreiptos į Dvasiškąjį Viešpaties atejimą artimame laike ir tą antrąjį, kurį Jis pats praneše, pabaigoje svieto, kuomet didžioje galybeje ir garbeje ateis teisti gyvus ir numirusius, paduoda mums Bažnyčia vilties ir džiaugsmo [illegible] Jije ra[illegible] mus [illegible] džiaugties Viešpatyje. Dievas yra Dievu džiaugsmo ir linksmybes ir vilties ir paguodos, lygiai, kaipo Dievu nesvyruojančios teisybes. Bažnyčia laiko augščiausiai iškelus teisybes ir doros veluvą, bet nuo žmogaus prigimimo nereikalauja negalimo. Dievo mokslu įkvepta ji žino, kaip pasielgti su netobulu prigimimu, kurį męs nuo pirmojo musų tevo Adomo paveldejome. Ji žino, jog męs negalime nuolat savo atmintyje tureti vien tik rūstųjį Dievo majestotą. Musų silpnas protas negal ilgai išlaikyti apmąstyme Dievo didybes. Mums reik' palengvinti savo mintis atminimu apie Tąjį, kuris sutvere taip-pat rojų linksmybes, tarnaujantiems ir mylintiems Jį. Ir taip, šiame Sekmadienyje Bažnyčia mums džiaugties įsako, nes džiaugsmo Viešpats jau yra netoli. **S.**

NUO REDAKCIJOS.

Permainydami "Draugo" formatą, pradedame vel nuo 1-ojo numerio. Bus tai trečias iš eiles "Draugo" tomas (volume). Todel ir rašome "Metai III", nors dar nera nei dvejų metų, kaip musų laikraštis eina. Daugelis musų skaitytojų renka "Draugo" numerius, pas kui juos apdaro. Toji tai aplinkybe ir priverte mus, mainant formatą, pradeti naują tomą. Tie "III Metai" bus ilgesni, nes trauksis nuo gruodžio 1910 iki sausiui 1912 m.

Padidinę laikraštį, turesime daugiau vietos netik žinioms, bet ir šiaip jau ilgesniems raštams, kurie jau seniai guli redakcijos biure. Taigi šviesą išvys kun. J. J. eiliuota drama: 'Samsonas', Fredros komedija: "Kalošai", Ks. Vanagelio juokinga pasaka: "Mano Svečiai", Kebų Raganiaus traktatas: "Tevynes Meile" ir kiti raštai.

Į "Draugą" ir toliau rašys rimtesni Amerikos ir Europos literatai. Moksleiviams "Draugo" skiltįs bus atdaros po senovei.

Iš Lietuvos.

Šiauliai. Kunigų bylos. Paskutiniu laiku Šiaulių apskrityje policijos iškelta daugybe bylų delei stačiatikių katalikyben krikštymo. Patraukta teisman kunigai, kam krikštiję be tam tikro gubernatoriaus leidimo. Bylų tų sudarytas nemažas skaičius: prieš Joniškio klebona Šiaučiuną — 33 bylos, prieš Šiaulių dekaną Tomkevyčių—16, prieš Papiles klebona Jurski—3, prieš Šadžių klebona—2 ir t.t. Žemiečių viršininkų ir miesto teisejų, kuriems tos bylos perduotos buvo, visi kuriuo mieji kunigai išteisinti: visi jie teisinosi, nežiną jokio valdžios įsakymo, kuriuo liepiama butų, krikštijant žmones, klausti tam tikro leidimo. Policija visas bylas (išskiriant kolei kas kun. Tomkevičiaus, tik neseniai dar nagrinetos) perkele į Apskričio Suvažiavimą (Sjezdą), kuris pirmosios intstancijos nutarimą užtvirtino. Tik vieno kun. Šiaučiuno bylą grąžino miesto teisejui naujai peržiureti: mat teisejas iš 33 policijos protokolų sudare vieną bylą ir suraše vieną rezoliuciją vietoje 33 bylų ir tiek-pat rezoliucijų.

Kiek matyti, administracija rimtai pasiryžusi tas bylas varyti ligi Senato, kur tikisi turbūt didesnę sau užuojautą sulauksianti.

"Liet. Žinios."

Suvalkuose spalių 28 ir 29 d. Varš. Teismo Rumai nuteise stud. Albertą Vabalą visam amžiui ištremiman (Sibiran). Buvo kaltinamas už prigulejimą prie L. S. D. Partijos. Teismas ejo uždvrytomis durimis. Gyne ats. A. Bulota ir pris. adv. Volkenšteinas.

— Spal. 29 d. ten pat buvo nagrinejama Liepalotų Stiklių (tevo, sūnaus ir dukters) byla. Kaltinami už laikymą platinimui uždraustų raštų. Tevas išteisintas, o vaikai nuteista po 1 men. tvirtoves.

Gižai (Vilkav. pav.). Rug. 30 d. n. sk. per valsčiaus sueigą apgarsinta (nežinau, gubernatoriaus ar generalgubernatoriaus) paskirtos bausmes: 1) už dainavimą revoliucijinių dainų 3 men. kalejimo arba 500 rb.; 2) jeigu kas susipeštų ir pas susipeštuosius rastų kešeniuje peilį, akmenį ar kitą kokį kietą daiktą, su kuriuo galetų žmogų sužeisti, tai ir tokiam 3 men. kalejimo arba 500 rub. ir t.t. Beto, Gižų valsčiaus valstiečiai per sueigą labai rugojo, kad juos taip smarkiai verčia kelius taisyti, o, girdi, kaip dvarų ir miestų laukuose tai negali išvažiuoti per duobes ir ten nei niekas teiso nei nieko.

Lukšiai (Naumies. pav.). Čia sargybiniai pradejo kratas daryti net pas piemenis. Susigavę laukuose pas gyvulius iškrato, ištardo nežinia apie ką ir paleidzia... Turbūt neturi ką veikti.

Žagare (Šiaulių pav.). Girtuoklybes pasekmes. Štai tik per vieną rudenį per girtybę kiek musų apylinkeje buvo nelaimingų atsitikimų. Maučinų sodžiaus [illegible]rine mašina bekuliant [illegible]minkas gerai pavaišino [illegible]ną degtine, kad geriau di[illegible]; žinoma ir patsai savęs i[illegible]miršo. Pas kui užlipo ant [illegible]šinos leisti, įkišo koja, [illegible]ną ir nutrauke. Bu[illegible] kaime 22 metų vaikinas V. Bužas girtas būdamas leido abi kojas į mašiną; greitai mire. Bandorių kaime Eismano bernas vežant mašiną pakrito po ratais ir abu tekiniai perejo per kojas. Žučių k. Drigotas pats pasistatęs šakę prie kauges lipo žemen ir pasismeige. Vijuotų k. (Šiaulių v.) girtas St. Žilinskas įleido abi rankas į mašiną iki pečių. Buvo dar daugiau atsitikimų. Ar tai verta gerti?

Varniai (Kauno g.). Spalių 20 d. nakti kilo gaisras. Žmonių pribego daug, bet nelaime: visi su lazdutemis ir niekas nenor rankų išsisuodinti. Tik vaistininkui Strudminui ir dar kokiam žmogeliui užlipus ant stogo ir emus kolioti ir šaukti vandens, atsirado drąsuolių, kurie atneše keleta kibirų vandens. O jau musų gaisrininkai tai atvyko visai valandai praslinkus, o ir atvykę dar pas ugnį tik įrankius emesi taisytis. Laime dar, kad buvo dregna, šiaip mūtų galejęs visas miestelis nuplešketi del tokių gesintojų.

Joniškis (Šiaulių pav.). E. M. Kagan'as prie garinio maluno įtaise linų verptuvę (malunas jau senai yra). Dabar darbininkų visoj dirbtuvej yra per 30. Moka į menesį vyrams 12—14 rublių, o moterims 35—40 k. dienai. Ant žiemos mokesnį nori sumažinti.

"Liet. Ukininkas".

Panedelis (Ežerenų ap.). Buvo žadeta inkurti čia mokykla. Tame dalyke 11 spalių įvyko valsčiaus susirinkimas, kuriame dalyvavo ir žemiečių viršininkas. Iš valstiečių buvo gerų norų žmonių, kurie, kiek galedami, šauke, jog mokyklos nereikia, nes, girdi, kai visi bus mokyti, tai nebūsią kas žemę artų. Tokiu būdu del neišmanelių riksmo mokyklos klausimas atmesta.

Punskas (Suvalkų ap.). Prakilnių norų punskiečiai uoliai dirba žmonių naudai. Įsteige "Žiburio", "Blaivybes" ir net vartotojų draugiją "Dzūkas", kad apsigynus nuo išnaudotojų, kad būtų geros prekes ir tikras svaras.

Bet gaila, kad dauguma labiau myli degtinę ir alų, negu krikščionių darbą ir velija buteliukui pinigus atiduoti, arba žydams verteivoms išdalinti, negu savo draugių kason sudeti. O iš pinigų, kurie suplaukia draugijų kasosna, ne kam kitam, kaip tiems patiems žmonems ir nauda. Kad gi yra daugelis gerimą mylinčių, matyt iš kelių gerai pasilaikančių alinių, monopolio. Paskutiniu tarpu intaisyta net ir viešnamis.

Vyrai, nedarykime sau gėdos, glauskimes visi [illegible] prie šviesos ir draugijų.

Papile (Kauno gub.). Atgavus lietuviškąją spaudą šiapus sienos, ir Papiles padangeje eme kilti šviesos spinduliai. Neminint laikraščių ir apšvietimo draugijos "Saules" knygyno, čia dar susitaiso, reikalui atsitikus, artistų megejų kuopa, kuri jau penkis kartus intaise vaidinimų vakarus ir vis su geru pasisekimu. Kiekvieną kartą stodavo į darbą beveik visi nauji vaidintojai.

Slavikai (Naumies. ap.). Netoli Slavikų ties Žiūriais, 2 d. lapkričio vakare slapta einant į užsienį emigrantų kuopelei, sargybinis vieną iš jų 22 metų vyruką mirtinai nušove, moteriškę sunkiai sužeide. Užmuštasai esąs Kauno gubernijos. Užmuštasis ir sužeistoji jau buvo perbridę Šešupę ir ta nelaime juos patiko ant prūsų kranto. Sužeistąją prūsai paeme į ligonbutį. Šits atsitikimas tebūna pasergejimu visiems keliaujantiems, kad slapta neitų per sieną.

Pašiliai (Paežerių valsč. Vilkaviškio ap.). Neseniai pas gyventoją P. atsilanke plešikai. Šuniui pradejus loti, piktadariai šuviais jį nutilde.

Tuo tarpu P. buvo lauke. Pradejus svečiams laužties į grįčią, šoko žmogelis drąsiai, pakelęs riksmą, su šakemis rankose. Svečiai išsigandę dingo kur kojos neše.

Marijampole (Suv. gub.). Per Visų Šventę iš geležines spintos (šepos) Marijampoles klebono kun. Senkausko išvogta 6,400 rub. surinktų koplyčios statymui kapinyne. Tuo kartu suareštuota klebono tarnas Juozas Vizra ir jo draugas knygrišys Mickus. Šiame dalyke veda tardymus Marijampoles tarinetojo padejejas p. P. Reklaitis.

Šunskai (Mar. ap.). Per Globos (Apiekos) Šv. P. atlaidus per bažnytines pamaldas susimuše užsigerę valkatos vaikinai. Bekeckutį Kantališkių kaimo, Sasnavos parapijos, mirtinai išsyk nukirto akmeniu, o Šatuką, Obelines kaimo, Šunskų parapijos, taip sužeide, kad į porą dienų pasimire.

Kaltininkai, Žvirgždaičių kaimo Karužukai, tuo kartu ieškomi policijos.

Broliui katalikui.

Kūdikiai gali priimti Šč. Sakramentą. Popiežius Pius X liepe kūdikius, kaip tik pareina į protą, būtent šešerių ar septynerių metų vesti prie išpažinties ir prie Komunijos. Tas paprotys buvęs nuo pirmų krikščionijos amžių ir dabar, sako, deja! kaip kur užleistas. Jei kas vertas priimti Švč. Sakramentą, tai vaikeliai, kurie da nerūstina Dievo dideliais nusidejimais. Kristus taip mylejo vaikelius už jų nekaltybe, kad net pabare mokinius už tai, kad nenorejo prileisti prie jo: "Leiskite mažuteliams ateiti pas Mane ir nebedrauskite, nes tokių yra Dievo karalybe." Kitą gi kartą Kristus pamatęs mažutelį tarpu mokinių užtikrino juos tardamas: "Tikrai sakau jums, jeigu netapsite, kaip mažuteliai, neįeisite į dangaus karalybę. Kas, tat, nusižemins, kaip šitas kūdikis, tas yra didesnis dangaus karalybeje". Matai tat, Brolau Katalike, kad norint vertai priimti Švenčiausiasai Sakramentas reikia tapti kūdikiu. Tai kodel-gi kūdikiai negaletų priimti Jezaus Švenčiausioje Eucharistijoje?

Dekinga dvasiškija. Paryžiaus dvasiškija susirinkime po vadovavimu antvyskūpio Amette nutarius nusiunte padekavojančią telegramą Šventamjam Tevui už išleidimą dekreto apie Šventąją Komuniją. Popiežius labai širdingai atsake, džiaugdamasis, kad suprantama jojo pastangos "viską atnaujinti Kristuje".

Vokietija atgimsta. Nūdien kaskart vis labiau grįžta į Kristaus Bažnyčią šiosios apšviestos valstijos: Anglija, Jungtines A. Valstijos ir Vokietija. Prūsuose per pastaruosius 40 metų katalikai pasidaugino nuo 33.56 per šimtą iki 35.80, protestonai-gi nusimažino nuo 64.-89 iki 62.59. Dar viens argumentas, kur apšviestesne šalis, kur daugiau mokslininkų — ten ir žmonių pažiūros sveikesnes.

Jezuitas išradeju. New York'o vienas profesorius jezuitas prasimane mašiną pratęsti bevielio telefone vibracijas. Jojo pasisekimas paskubins praktišką vartojimą bevielio telefono.

Pretensija būti katalikų laikraščiu. Chicagoje einąs lietuvių kalboje savaitraštis, "Katalikas" kad ir kažinkaip, o nori save vadinti katalikų laikraščiu. To išrodymui argumentų neduodama; esu, mat, katalikas ir tiek. Jau ir "Žvaigžde" ir "Šaltinis" nesykį Tananevičiai kartojo, kad bereikalo tik kataliko vardą nešioja, be vis atsikirsdavo, kad laikraštis esąs katalikų, nes jo vardas esąs "Katalikas".

Nenoredamas "Kataliko" pražūties, ale šis tas patemytina. Iš tų-gi pastabų patsai sveiks išveskie ar "Katalikas" yra katalikas ar ne? Tai-gi:

1, Padaryk analogiją tarp Kristaus žodžių: "Ne tas, kurs sakys man: Viešpatie, Viešpatie, įeis į dangaus karalija, bet tas, kuris pildo mano Tevo valią" ir šauksmo: Aš katalikas, ašai katalikas, nes aš vadinuosi "Kataliku".

2, Ar tasai laikraštis katalikiškas, kuris apie katalikų veikimą nei "šnipšt" nepaduoda?

3, Ar tasai laikraštis katalikiškas, kuris ant užpuldinejimų ant katalikų, bet katalikų tikybos neatranda vietos ir laiko atsakyti?

4, Ar toks laikraštis katalikiškas, kursai griauja katalikų organizacijas?

5, Ar toksai laikraštis katalikiškas, kursai šmeižia nuolat katalikų tikejimo per statytojus—dvasiškiją?

6, Ar toksai laikraštis katalikiškas, kursai tyčiojasi iš Katalikų Bažnyčios įstatymų?

7, Ar toks laikraštis katalikiškas, kuriam kiti katalikų laikraščiai nuolat kartoja, kad nesąs katalikiškas ir žemina katalikus nešiodamas "Kataliko" vardą?

8, Ar butų didelis skirtumas tarp laikraščio, kursai dažnai per dantis išreiškia neapykanta, o vadina save "Kataliku" ir tos pačios rūšies laikraščio, kuris save jau kataliku nebevadina?

9, Jei laikraščio katalikiškumas priguletų nuo to, kad jį katalikai skaito, tai ar galetume bent kelis lietuviškųjų laikraščių pervaryti į nekatalikiškųjų skyrių?

Na, dabar sakyk patsai, ar toks laikraštis katalikiškas, kuris tokiomis ypatybemis puošiasi?

Majoras katalikas. Tiesa, respublika, kurioje gyvename — ne katalikų valstija, bet negalima užginti, kad katalikai ne tik kad yra tasai viešpatijos sveikasis branduolys, ale ir politikoje katalikai — tai varbus gai

valas. Ypač štai Massachusettso valstijoje, jau kai-kurie miestai stačiai katalikiški. Į Bostono majorus pateko katalikas — Jonas Fitzgerald'as, kuris anaiptol nesislepia su savo tikyba. Lap. 14 d. jisai atvažiavo į Clinton'ą atidengti Rožančiaus parapijos katalikų "fair'ą". Savoje kalboje drąsiai skelbe katalikiškas idejas. Garsino, kaip sparčiai katalikai auga New England'e, kad kiti gaivalai jau turi nusileisti prieš katalikus, — kaip miestai, valdžiavietes ima eiti į katalikų rankas. Pranašavo taipos-gi, kad ateitis priklauso lietuviams, lenkams ir kitiems, kurie čia atvažiavę, suvys šeimynos lizdelį.

Chile's katalikų kongresas užsibaige puikia paroda, kurioje 50,000 išreiške savo prisirišimą prie tikejimo ir bažnyčios. Čiliečiai gyvena pietinej' Amerikoj. Tai pusetinai sumani tauta. Santiago's Kongresas nutare tarp kitko įsitaisyti namus ir įsteigti Nuomininkų draugiją, kuri parūpins darbininkams atsakančius sveikus namus, ar tai nuomon (randavojimui) arba pirkimui.

Amerikos Katalikiškųjų Draugijų Federacija (New Orleans, La.) tarp kitko užprotestavo prieš skelbimą tarp darbininkų, luomų peštynes, išveržimą nuosavybes, moterystes išnaikinimą, užgynimą gimdytojams teisių ir prieš pavedimą valstijai vaikų. Be to, Katalikų Federacija pagyre Suvienytas Valstijas, kad delsia pripažinti republikoniškąją valdžią Portugalijoj' kuri, kaip žinome, atsižymejo vogimu katalikų bažnyčių turto ir iššaudymu bei išvaikymu vienuolių.

Respublikos vakaruose, kame žmones rečiau gyvena ir kur katalikai nera labai skaitlingi, didelę pagalbą misijonieriams suteikia karai—bažnyčios. "K.-Bažnyčios Praplatinimo Draugija" įsitaise jau kelis tokius karus. Iš viršaus toks karas išrodo, kaip ir kiti, tiktai kryžius ant viršaus, viduje-gi aukuras, sedynes, ant sienų stacijų paveikslai. Užbaigus vienur misiją, karas prikabinama prie traukinio, kuris nugabenęs reikalingon vieton, vela karakoplyčią atkabina. Anais metais kun. Justinas Pranaitis panašiame kare-koplyčioj atlankinejo Turkestano ir Sibiro katalikus.

Atsiverte. Milwaukee's žydas Saulus Schaffel. Per šv. krikštą prieme vardą Paulaus. Ryme įsišventinęs į kunigus, toliau mokinosi Innsbrucke. Dabar kun. Paulius yra vikaru Racine. Alaskoje Jezuitai atverte 1300 Eskimosų. — Amerikos konsulo (Dresdene) pati, ponia Gaffney prieme katalikų tikejimą.

Vienuole (zokininke) Cecilia Lubienski, sesuo š. Uršules vienuolyno (Lemberge) išlaike egzaminus ant filozofijos daktaro.

Kardinola Gibbons (Baltimore) savo krašte pažymi, kad katalikiškasis universitetas vis kįla ir kįla. Daugiausia mokinių įstoja į mokslo mokyklą (The School of Science), kaip chemijos, inžinierijos, architekturos, ir t.t. Pirmąjį advento sekmadienį bažnyčioje buvo rinkliavos katalikų universiteto naudai.

Katalikai užatakavo ('Deputatų kambary') Prancūzijoje prieš darbo ministerį p. Laffere, kuris masonu būdamas ne tiek paisąs patarnauti tautai, kiek katalikus sloginti. Taippat katalikai su socijalistais "bombardavo" ir ministerių pirmininką Briand'ą.

Metinis antvyskupių susivažiavimas buvo Washington'e, D. C. **Kun. Tis.**

SVARBU ŽINOTI EMIGRANTAMS.

Ellis Island, N. Y. ("Castle Garden".)

Besidauginant skaitliui ateivių, dauginas ir skaitlius, grąžinamųjų atgal.

Labai tankiai pasitaiko matyti daug emigrantų, atkeliavusių ant Ellis Island, neturinčių pinigų nei gero antrašo pas ką važiuoja. Tokie emigrantai, žinoma, visados esti grąžinami atgal, nes jiems niekas negali paduoti jokios pagelbos. Kodel taip daug užlaiko emigrantų ant Ellis Island? Kaip kada net po kelis šimtus? Todel, kad nekartą męs patįs esame kalti. Siųsdamas laivakortę, kviesdamas savo giminietį arba draugą į Ameriką, nenusiunčia jam pinigų. Laiškuose rašo, kad neimtų perdaug pinigų, kelionei. Taip informuotas atvažiuoja visiškai be pinigų, visas jo turtas — po pažastų maišelis, kuriame veža savo draugui "gastinčiaus": lašinių šmotą arba kietą surį. Ant Ellis Island prie registracijos, emigracijos viršininkui, pareikalavus parodyti kiek turi pinigų, grinorius pradeda teisinties, kad jam iš Amerikos raše neimti su savim pinigų, todel jų neturi. Pamatęs, kad jam bus negerai, siekia ponui, inspektoriui, bučiuoti ranką ir gatavas atiduoti jam ve žamąjį "gastinčių" su visu maišeliu, kad tik tas jį paleistų.

Emigracijos valdžia, Amerikoje, labai aštri. Peržiuri, ateivius emigrantus, pribuvančius į Suvienytasias Valstijas visokiais budais, kaip tik kuris išmano. Kiekvienas sveikas ateivis turi tureti apie 25 dol. pinigų ir gelžkelio bilietą iki vietai, kur jo antrašas parodo, arba tiek pinigais. Neturinčius užtektinai pinigų, turinčius neaiškus antrašus, ligotus, jau namečius, keliaujančius be tevų, taiposgi atvažiuojančius ant gatavo pažadeto darbo — visus sulaiko ant Ellis Island, uždaro juos lyginai kalinius už geležinių grotų, kad nepabegtų.

Daugelis emigrantų žino, kad Amerikoje reikalaujama parodyti 25 dol., taigi kai kurie turi tiek pinigų. Bet kiti pamiršta arba nežino, kad gelžkelio bilietas iš New York'o iki paskirtai vietai daug daugiau prekiuoja negu jo visas turtas. Kas pasilieka tokiems emigrantams daryti? Šaukties pagelbos savo globejų, giminių arba draugų, kaip kaikurie buvo juos informavę. Bet čionai reikia pamineti, kad nekiekvienas gali duoti telegramą, kaikuriems nepavelyta šaukties savųjų pagelbos telegramu. Rašyti laišką, laikas trumpas, gali deportuoti, nesulaukus atsakymo. Labai tankiai prisiunčia pinigus arba patįs pribūna ypatiškai ant Ellis Island pervelai, net už kelių dienų, ieškoti emigranto, kada laivas jau ant marių, su nepageidaujamais emigracijos valdžiai ateiviais grįžta atgal.

Savrbus dalykas kiekvienam keliajančiam į Ameriką arba ir kur kitur tureti aiškų ir teisingai parašytą antrašą. Uždarytų ant Ellis Island del neaiškumo arba netikrumo antrašo labai daug. Neaiškųs antrašai pas emigrantus tankiausiai pasitaiko, pasidekavojant rašytojams laiškų iš Amerikos. Rašydami antrašą pamiršta arba nemoka aiškiai parašyti namų numerio, vardo gatves, o ką besakyti apie vardus miestų, pavieto ir valstijos išreiškimą sutrumpintai. Netikrais antrašais, emigracijos viršininkų pripažinta: žydiški ofisai, bankos, agenturos laivakorčių, saliūnai, ir į tam panašios įstaigos, žodžiu sakant, atspaudintos korteles arba konvertai su apgarsinimais "biznio", kur, be abejones, adresantas negyvena.

Patarčiau lietuviams tokius antrašus mažiau naudoti ir į Europą nesiuntineti, nes su tokiu antrašu reikia klaidžioti kolai surandi, kur ieškomasis gyvena. Jeigu, rašydami laiškus į tevynę, paduosime aiškų ir teisingai parašytą antrašą, tada nežus musų laiškai pas agentus arba ant pačtos. Atvažiavęs emigrantas reikale gales greičiau sulaukti savųjų pagelbos. Nereiks ilgai kankinties sušvinkusiose dormitorijose ant Ellis Island. **P. M. S.**

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Brooklyno lietuviai nesnaudžia: rengia paskaitas, prakalbas, teatrus ir šiaip jau visokius pasilinksminimus.

Keletą teatrų man pačiam teko atlankyti. Apie juos ir pranešu "Draugo" skaitytojams.

Lapkr. 12 d. "Lietuvių Apšvietos Draugija" state ant scenos M. Petrausko operetę: "Adomas ir Jieva" Atvaidinti pasiseke labai gražiai, bet gaila, kad žmonių mažai tebuvo. Kaip girdeti, draugijai busiąs nemažas nuostolis.

Lapkr. 19 d. Simano Daukanto Dramatiškoji Draugija vaidino toje pačioje saleje (Mc Candin Memorial) dramą: "Blinda, svieto lygintojas". Ir tą vakarą prisirinko neperdaugiausiai žmonių, o ir tie patįs nelabai buvo užganedinti. Buvo galima išgirsti rugones: "Su tokiu savo perstatymu kokia čia man nauda! Žiurek į plešikų gaują! Kad bučiau žinojęs, niekad nebučiau ejęs kad ir uždyką! O dar turejau užsimoketi keletą centų!"

Stebetina, kad su tokiais veikalais, kaip "Blinda", galima atgrąsinti žmones lankyti geresnius ir naudingesnius vakarelius. Patarčiau tokių "spektaklių" nestatyti.

To paties menesio 23 d. A. T. Račiunas surenge "istoriškąjį vakarelį". Stereoptikonas čia vaidino didžiausią rolę. Tapo parodyta daugybe paveikslų iš Lietuvos istorijos ir geografijos. Taigi mateme Mindaugą, Vytautą ir kitus Lietuvos kunigaikščius. Buvo rodomos taip-pat kovos tarp anų laikų lietuvių ir jų kaimynų.

Antrąją programo dalį paeme rodymas žymesnių jų lietuvių raštininkų — dvasiškių ir svietiškių — paveikslų. Apie raštininkus aiškino p. J. O. Širvydas. Rode taip-pat Lietuvos pačias, ukininkų gyvenimus ir t.t. Petraukose choras — iliustruojant taip-pat p. Račiunui — pagiedojo: "Už giružes teka upe", "Ant marių krašto", "Kur bega Šešupe", "Onyte" ir "Lietuva tevyne musų".

Pabaigoje p. Račiunas pasake, kad važiuosiąs į Lietuvą, nuimsiąs žymesniųjų vietų paveikslus ir sugrįžęs turesiąs daugiau ko rodyti.

Šis vakarelis padare labai malonų įspudį. Visi svečiai buvo užganedinti, už ką reikia pasakyti ačių p. A. Račiunui. **P. O-kas.**

DURYEA, PA.

Šitas miestelis yra nedidelis. Lietuvių nemažai (apie 100 šeimynų) bet tautiškai atsilikę užpakalyje. Jiems geriau smukleje prie stiklo praleisti laiką, nekaip laikraštį pasiskaityti. Netik vyrai, bet ir motereles netingi paskambinti stikleliais, ypač kaip vyrai išeina į darbą. Netik pačios geria, bet ir mažiems vaikams duoda alučio ir degtines, o jei šie nenori imti, tai priverčia išgerti. Vis tai mat kad neva sveikiau butų! Netikekite, alkoholis sveikatos neduoda, bet ją naikina. Duryeos lietuviams reikia blaivybes draugijos. Lai tokia draugija susidaro kuogreičiausiai! **P. K.**

SWOYERS, PA.

Čia lietuvių yra pusetinas burelis, bet niekas jųjų nepaduoda jokios žinios apie lietuvių gyvenimą. Aš skaitau "Draugą" ilgą laiką, bet neradau dar jame korespondencijos iš musų miestelio. Tai-gi prisieina man, prastam d[illegible]minkui, imti už plunksnos.

Šitame miestelyje pirm 10 metų buvo tik 6 šeimynos ir tiek pat pavienių. Bet laikui slenkant lietuviai dauginosi. pašalpine draugija vardu šv. Benedikto, kuri gyvuoja po šiai dienai, skaito 40 sąnarių ir turi 600 dol. geležiniame kapitole. Perniai (1909 m.) susitvere piliečių nepriklausomasis kliubas vardu D. L. K. Traidenio, o šįmet užsimezge nauja pašelpine draugija vardu šv. Martino. Pirmininku yra M. Janulevičius. Stovi dar silpnai, bet reikia tiketies, jog prie jos prisirašys daugiau lietuvių ir pastatys ją ant tvirtų kojų.

J. Jaseviče.

Niagara University, N. Y.

Šitas universitetas kasmet apvaikščioja metines savo įsteigimo sukaktuves. Šįmet iškilme atsiliko 20 lapkr. Atvažiavęs iš Buffalo vyskupas C. H. Colton atlaike iškilmingas pontifikalines mišias, o universiteto rektorius pasake pritaikytą prie aplinkybes prakalbą.

Čia filosofijos kurse randasi du lietuviu aukletiniu. Lietuviai pradejo čia rasties nuo poros metų. Pirm to niekas čia nei žinote nežinojo, kas yra tie lietuviai. Lietuviams neturint augštesniosios mokyklos, jaunuomene sklaidosi po kitataučių mokyklas. Delto tat gręsia jai ištautejimo pavojus. Oi, kad tik greičiau lietuviai įsikurtų savąją kolegiją ir semineriją! **A. V. Bal-tis.**

NEW BRITAIN, CONN.

Lapkr. 20 nepriklausomasai piliečių klubas surenge prakalbas. Atvyko Antonovas su pačia ar dukterim, to negaliu pasakyti. Ponia ar panele Antanova pagrieže ant smuiko, pats-gi Antonovas ilgai kalbejo apie Amerikos istoriją ir prilygino save prie Lincoln'o. Lincoln'as, sako, išliousavo negrus iš vergijos o dabar, girdi, socijalistai nori darbininkus išliuosuoti iš vergijos ir už tat gauna nuo pačių darbininkų kiaušiniais... Paskui dave pipirų kunigams ir saliuninkams. Katalikams kalba nepatiko. **A. Nevuliene.**

AMSTERDAM, N. Y.

Lapkr. 22-24 atsiliko pas mus 40 valandų atlaidai. Klebonas kun. Židanavičius pasirūpino, kad kiekvienas lietuvis butų užganedintas iš pamaldų. Taigi bažnyčia buvo papuošta žaliumynais ir daugybe šviesų. Pagalbon atvyko sekantieji kunigai: Varnagiris iš Brooklyn'o, Petkus iš Maspeth, L. I. Deksnis iš Utica, N. Y., Moleikaitis iš Albany, N. Y., Lniskis iš Herkimer, N. Y., Bojanockas iš Waterwliet, N. Y., Pinčurek iš Troy, N. Y. ir Nowak, vietines lenkų parapijos klebonas.

Pamokslus sake: kun. Varnagiris (jo stiprus balsas ir aiški kalba padare didelį įspudį į klausytojus), kun. Petkus, kun. Židanavičius ir kun. Deksnis.

Išpažinties priejo didesne puse parapijos. Rytais ir vakarais giedojo vaikų ir suaugusiųjų chorai. Prieš suma buvo giedomas rožančius keturiais balsais. Vis tai vaisiai vietinio vargonininko, V. Kamentaucko, darbštumo. Amsterdamiečiai turi ir bažnytinius muzikantus, bet jie iškilmeje nedalyvavo. Pamaldų užbaigoje dalyvavo draugijos: šv. Kazimiero, šv. Juozapo, šv. Antano, šv. Jurgio, Marijos Dukterių (jos ejo procesijoje su žvakemis rankose). Visą laiką bažnyčia buvo prigrusta žmonių, ypač vaikų: Tai taip reikia apvaikščioti atlaidus. **Adomas Kulikauckas.**

MAHANOY CITY, PA.

Lietuvių bažnyčia atidaryta. Teismas galop išdave "injunction'ą" prieš parapijos komitetą. Mat komitetas buvo atsikvietęs "arcivyskupą" Urboną ir leido laikyti tam individumui pamaldas parapijos mokykloje. Tokiu budu komitetas pasirode einąs sykiu su katalikų bažnyčios priešais. Bet šv. Juozapo lietuvių parapija Mahanoy City yra katalikiška ir jos nuosavybe negali buti atiduota nekatalikams. Todel teismas ir užgyne parapijos komitetui rinkti pinigus, kišties į bažnyčios reikalus, įleidineti į bažnyčią arba į salę kokio kunigo be Philadelphijos antvyskupio žinios ir leidimo. Žodžiu, teismas pripažino, jog parapija turi elgties sulyg diecezijos įstatymų. Todel antvyskupis ir atidare bažnyčią. Lapkr. 27 d. prasidejo toje bažnyčioje keturiasdešimts valandų atlaidai. Dalyvavo daug kunigų, o šiaip svietelio bažnyčia visados buvo pilna.

KINGSTON, PA.

Lapkr. 27-29 atsiliko čia keturiasdešimte. Kun. Kudirkai atvyko pagalbon kunigai: J. Kuras, V. Vizgirda, J. Inčiura, A. Šauliuskas, A. Kaupas, V. Taškunas, Pr. Jakštys, V. Varnagiris, A. Lipinskas (lenkas) ir J. Jedlička (čekas). Atliko išpažintį daugiau, kaip tūkstantis žmonių.

SPRING VALLEY, ILL.

Lapkr. 13 d. sukako lygiai metai nuo baisios nelaimes Cherry'je, Ill. (du šimtu su viršum angliakasių tą dieną sudege kasykloje). Tai gi vietiniai lietuviai susimane apvaikščioti tą dieną iškilmingai. Laisvamaniai per balsavo katalikus. Todel iškilme tapo apvaikščiota šitaip:

Draugijos susirinko ties turinčiu salę saliunu, pasieme šeiklą su atsakomu parašu (neše jį 4 vyrai) ir pradejo maršuoti gatvemis; pri eję prie lietuvių bažnyčios, užsuko į kitą gatvę, ant Main gatves sustojo ties pora smuklių ir galop sugrįžo į vietą, iš kurios buvo išejęs. Apvaikščiojimas pasibaige tuo, kad paroduotojai sugrudo į saliuną, kur drože alutį ir degtinę kiaurą naktį, rukydami, spiaudydami, staugdami, bliaudami ir net muštynes sukeldami. Tai teip jie atsimine už žuvusiųjų cherriečių dušias! Oi geda, geda! Nelaimingos aukos juk visos palaidotos lietuvių kapinese, kurios guli tuojau už miesto. Argi nepriderejo užeiti ant kapinių ir pagal paminklus ištarti bent "amžiną atilsį" už savo brolių dusias? Butu tai buvęs daug atsakomesnis budas apvaikščioti metines sukaktuves nelaimingo atsitikimo, nekaip gertauti ir staugti.

William Piercy, škotas-kalvinas įsimylejo į Domicele Baldiskauskiutę, lietuvaitę. Bet Domicele nenorejo teketi už protestono. Tadą Piercy prisižadejo priimti katalikų tikejimą. Noriai pradejo mokyties katekizmo ir buvo jau du sykiu pas kunigą kvotimuosna. Tik štai sužino apie tai giminės ir na-gi įtikineti Piercy, kad nemainytų savo tikejimo. Ir kas-gi pasidaro? Williamui atsisakius tapti kataliku, Domicele priima kalvinizmą ir lapkr. 4 d. ima šliubą pas skvajerį!... Ar taip gražu? Ar tokios poros tolesnis sugyvenimas (bažnyčios akyse nelegališkas) bus laimingas?...

Lapkr. 17 d. naktį 11 valandą, pas Antaną Barauskį atejo atsilankyti Petras Gerulis su savo žmona. Barauskio kaimynai yra kalvinai, kurie labai neužkenčia lietuvių pasilinksminimų, tai-gi vieną ir kitą kartą belde į duris, noredami įeiti į vidų. Kada pradejo baladotis trečiu kartu. Barauskis atidare duris ir išbare kaimynus. Tuomet kalvinai puole mušties; pagalbon Barauskui šoko Gerulis ir jo žmona. Geruliui pasirodžius ant slenksčio, kažinkas šove tris sykius, ir Gerulis krito ant žemes, mirtinai sužeistas. Atsibelde policija, kuri sueme Barauskį ir Gerulio moterį, bet tuojau paleido. Gerulis tapo iškilmingai palaidotas Spring Valley kapinese. (O gal čia patįs lietuviai kalti, gal begerbdami Ragutį ir bestaugdami nesavais balsais, — taip linksminosi "lietuviškai", kad kaimynai išejo iš kantrybes ir delto "lietuviškas pasilinksminimas" pasibaige tragedija? Skaityk žemiau apie Kliokio vestuves. Red.).

Jonas Kliokys kele savo vestuves vieno saliuno saleje. Kilusios vestuvese peštynes sujudino visą miestelį (buvo tai Cedar-Point'e). Subego italai su muškietais ir apsupo lietuvius, keršydami šauti, jei nenusimalšys. Pasirode ir keli šuviai. Merginos, kaip vištelės sulindo iš baimes į visus kampelius, o muzikantai, pasigriebę savo instrumentus kaip dume laukan iš sales, kad niekas negalejo jų sutureti. Tai tau ir lietuviškas pasilinksminimas! O vis delto, kad vestuves keliamos smuklese.

Paskutiniu laiku suejo moterysten sekančios poros:

Juozas Čiečkus iš Depue su Mare Šeduke iš Spring Valley,

Juozas Kelpšas su Ona Paulauskaite, abudu iš Lasalle,

Mykolas Bernatavičius su Jieva Baranauskiute, abudu iš Spring Valley,

Martinas Albriktas su Mare Malvičaite, abudu iš Marquette,

Tomas Blaškevičius iš Spring Valley su Petrone Prusaitiene, našle, iš Cherry,

Jonas Trečiokas (perejo iš kalvinizmo į katalikystę) su Jieva Gurevičiute, abudu iš Oglesby,

Jonas Kliokys su Mare Brusokiute, abudu iš Cedar-Point.

WILKES-BARRE, PA.

Lapkr. 27 d. šv. Treybes bažnyčioje sudejo prisieką ligi mirsiant poroje gyventi Jonas Liutkauskas iš Brooklyno ir Marijona Povilaičiute, wilkesbarriete.

Per Lapkričio m. wilkesbariečiams pribuvo 15 naujų krikčionių. Giltine-gi ateme 6 mažus ir vieną užaugusį vyrą.

Gruodžio 2 d. kasyklose uola puldama užmuše ant vietos Juozą Vaivodą. Nabašninkas 23 metų, gimęs Kaimelyje, Naumiesčio par., Suvalkų gub. Prieš 4 menesius atvažiavo iš Lietuvos pas savo brolį Joną. Pereitą Nedeldienį palaidotas. Šv. Mykolo draugystę, į kurią ką tik buvo įsirašęs, palydejo kapuosna. Amžiną atilsį jo dušiai!

Praejusios savaites įkirus šaltis daugelį apsargino. Amerikos šaltis labai įkirus ir greitai kenkia. Nušalai kiek, tai jau ir sirgk. O-gi musų Lietuvoje peršalk teip kad ausis pabala. čebatai prie kojų prišala: sniego gniužte atitrynei, karštos rapukienės bliuda—kitą išsrebei, išsimiegojai ir sveikas... Taigi, musų gimtineje šaleleje ir šaltis mums malonesnis. **M.**

ROCHESTER, N. Y.

Pašventinimas naujos šv. Jurgio lietuvių bažnyčios atsibus 11 d. gruodžio, t. y. 3-čią nedeldienį Adventų.

Nors jau keletas menesių praslinko nuo pašventinimo kampinio akmens viršminetos bažnyčios, bet jo įmurijimas į sieną atsibuvo 25 d. lapkričio. Į akmenį tapo įdeti sekantieji daiktai: trumpa parapijos istorija lietuviškoje ir angliškoje kalboje; Jo Malonybes vietinio vyskupo, klebono ir trustistų fotografijos; nekurie lietuviški ir angliški laikraščiai; keletas centų pinigais ir daug kitokių smulkmenų. Apart to tapo įdetos, ant gražios popieros išrašytos nekurių pravardes: trustistai: Martinas Stučka ir Vladas Stankevičia, Jonas Neviadonskas, Povilas Klikūnas, Alfonsas Kaminskas, Konstantas Nortkevičia, J[illegible]

lijonas Palaikis, Vincas Butrimavičia, Ignacas Kairys, Mykolas Ventis, Petras Brokas, Fabijonas Bilekevičius, Juozas Ragaišis, Stanislovas Balsys, Kazimieras Andriuškevičia, Juozas Rickis, Leonora Bartčaitiene, Aleksandra Saunoriute, Vincentas Bellis, kun. St. Šadzinskas, kun. A. B. Meehan, kun. Juozas Kasakaitis. Lai slenka šių visų gyvenimas taip ramiai, kaip jų vardai ramiai toje šventoje vietoje ilsisi amžinam atminimui!

26 d. lapkričio šios parapijos giedorių ratelis surenge pirmutinį savo gyvavimo vakarelį. Pirmutinis tai buvo toks pasilinksminimas, kaip lietuviai čia gyvuoja, iš kiekvieno atžvilgio: kaslink gražaus apsiejimo, skaitlingumo svečių ir naudos. Visą vakarelį, papuoše savo dainomis choras, kuris nors neseniai susitvere, bet daug jau nuveike, ačiu darbštumui vargonininko p. A. Kasparavičiaus ir kantrybei giedorių, kuriems nesunku yra ir keletą kartų į savaitę susirinkti pasimokyti. Miela mums šiandien yra bažnyčioje išgirsti: "Pulkim ant kelių", ir ištikrųjų parpuolus pakelti savo mislis prie Dievo; miela ir naudinga yra ir per vakarelį išgirsti: "Lietuva, tevyne mųsų", kurios liudnas aidas kiekvieno sujudina tautystes gįslelę. Ačiu tat p. vargonininkui ir jums, broliai ir sesers, kurie jau supratote šiek-tiek "Dainos galybę", ir, anot jųs dainos "Sveiki broliai dainininkai", — gyvuokit sveiki per ilgus metus, čiulbekite linksmi, kaip pavasario paukštukai, ir pamyle ję tą gražią, žydinčią dailos šakutę, lavinkites, būkite papuošimu mųsų parapijos ir nauda tevynes. Apart dainų buvo šokiai, per kuriuos pagrieže gana gerai lietuviškas benas, vedamas p. Vaišnoros. Žodžiu sakant, buvo tai smagus ir naudingas pasilinksminimas, kurį da labiau papuoše ir padare smagium, — tai gražus, pagirtinas visų apsiejimas. Svečių, net svetimtaučių, buvo prikimšta, nors ir didele svetaine; užtai ir medžiagiška nauda nemaža, nes gryno pelno liko į $200, kuriuos paskyre parapijos naudai.

Garbe tat vietiniams lietuviams, jog pradedate gražiai ir padoriai linksminties, nes tai didelis žinksnis pirmyn! Lai tas vakaras duoda mums supratimą, jog mūs čia daug yra, tegu tik išnyksta klaidingos nuomones išaugusios ant musų dirvos ir naikinančios vienos motinos vaikų jiegas, — o vienybeje bus visados galybe. **Lietuvos Sūnus.**

ATHOL, MASS.

Pas mus Athol'yje žinių, o ypač lietuvius žeminančių, tai yra tiek ir tiek. Tik stebiuosiu, kad dar į "Draugą" nieks nei sykio neparaše. Tiesa, čia turime raštininką, kuris rašo "mokslišskai" (suprask, 'ciciliškai') į "Keleivį" ir "Tevynę", kurių retas numeris be musų garsaus cicilikučio apsieina, ale vis tai iš vienos makaules išeję. Į rimtesnius laikraščius nera kam rašyti, nes tų rimtųjų neperdaug.

Musų miestelis nedidelis. Bus kokia aštuonita tūkstančių gyventojų. Dirbtuvių daug, miestelis surukęs, nešvarus. Vandens sausametyj neužtenka ir tas pats vanduo, kurį geriame, netyras pageltęs. Žodžiu, miestelis daugeliu kuom paneši į Pensylvanijos miestpalaikius.

Lietuvių čia išviso, su vaikais, aplink 600, ale suaugusių tik 400 asmenų. Lenkų nei 50 nebus. Viešpataujanti miestelyj dvasia — protestoniška. Katalikų bažnyčia tiktai viena prie kurios glaudžiasi, ir airiai, ir prancūzai, ir italai, ir lietuviai, ir lenkai, ir t.t. Klebonas kun. J. J. Howard lietuviškai nemoka, ale su lietuviais sugyvena.

Šitas miestas aplinkineje pragarsejęs netik savo nešvarumu, netik protestantizmu, ale ir paleistuvavimu. Dar gerai atsimenama laikai, kad angliški laikraščiai apraše nuožmias baisenybes, kad žmones-žverįs, yt gyvuliai, valkiojosi po miestą ir gaude ir žagino mažas mergaites ant gatvių. Ačių Dievui policija su lazdomis priverte kai-kuriuos ir vel žmonemis tapti. Tik ant nelaimes! paleistuvybes ir protestantizmo dvasia negalejo neatsiliepti ir į tuos miesčiuko gyventojus, kurie yra lietuviais. Ir jie su protestonais pradeda niekinti katalikų tikejimą, ir su paleistuviais paleistuvauja. Be čionai rastų silpnybių, dar jie vieną savotišką silpnybę atsiveže, tai girtuoklybę, tik, žinoma, daug "pirmeiviškesnę". Tai-gi bedievybe, na, o su ja paleistuvybe ir dar girtuoklybe tai štai trįs carai mus varginantieji.

Pas mus su prakalbomis atsilankineja Bostono žinomi cicilikučiai, o net ir patsai vadyrius, gydytojas J. Šliupas. Atsilanke net ir Mickevičia kelis sykius, tik vis-gi paskutinis jo viešejimas jam nebuvęs maloniu, ir po to, kaip jį išvijo iš Providence, R. I., jau daugiau nei nepasirodo. Vienu tarpu čionai buvo susitverusi lietuviška parapija; klebonu buvo kun. Julius Radzevičius, kuris kas sekmadienį iš Gardnerio atvažiuodavo. Tečiaus parapija gyvavo neilgai: klebonui negalint lengvai lietuviškai išsireikšti, o į tokią vietą patekus, sunku buvo bedievių agitaciją pergaleti. Su misijomis atsilankydavo kun. J. Jakštys, kun. Gricius, kun. Bukaveckas, bet daugiausia naudos padare kun. T. Žilinskas, kuris daugiausiai čia pasidarbavo, ragindamas tverties į parapiją ir laikydamas prakalbas. Lapkričio 21, 22 ir 23 d. čia dare misijas kun. Jakaitis. Tas jaunas kunigelis energiškai užeme už paleistuvavimą ir girtuokliavimą bei pasidavimą bedieviams vadžioti už nosies. Per pamokslus ir per pasikalbejimus ragino įsteigti blaivininkų draugiją, įsisteigti knygynelį, užsirašyti kiekvienai šeimynai bent po vieną gerą katalikišką laikraštį, eiti į vakarines mokyklas ir t.t. Žmoneliai, kurie dar nebuvo labai ištvirkę, ar kurie buvo tik suvadžiojami, tai tie labai mielai prieme pamokinimus, mete dabar sau neatsakančius draugavimus, gi kai kurie ir laikraščius parsitrauke, daugiausiai "Draugą". Malonu net žiureti dabar į tuos atholičius, rodos būtų visai kiti žmones. Ale yra ir tokių, kurie į bažnyčią visai nejo, kiti-gi tik taip sau ejo, patįs gal nežinodami del ko, ar kad tik pasityčiotų iš kitų. Net girdejau, čia turima tokių "pažangių pirmeivių", kurie taip toli savo pirmeivybeje pažangeję, kad ir patsai katalikiškas tikejimas jiems jau yra persenas, nes jau esąs XX šimtmetis, o vis dar gitruokliauti ir paleistuvauti nepavelija... Vis tai, sako, kunigai savo naudai Dievo prisakymų bei naturos (prigimties) įstatymų nenori atmainyti!... — Tik Dievui dekui, taip labai paleistuvybei atsidavusių "mokytų tamsybes pirmeivių" yra maža. Pamaži ir alkoholiečiai ima kruteti ir organizuoties, o pasileidelių išsižadeti. Yra viltis, kad dar alkoholiečiam nušvis saulele. Tik visi broliai į darbą! Įsisteigkime blaivybes draugiją ir skaitykim kningas ir laikraščius, o ilgainiui susilauksime ir savos bažnyteles ir patįs apsišviesime.

Keletas blaivių vaikinų įsteige krautuvę, tik kai-kurie lietuviai ir patįs paturi žydus ir kitus prie jų traukia. Ar-gi ne geda? Kur jau musų broliškoji meile? Kur tautos dvasia?

Pastaromis dienomis vienas vaikinas norejo vesti Athol'io merginą. Tik diena prieš šliūbą pranešama policijai, kad tasai vyriškis turįs pačią ir vaikus Lietuvoje. Šliūbo, žinoma, nebuvo. Dar žmones, visaip apie tai pašneka, tai nei pravardžių nepaduosiu.

Kazys Kalkius.

SO. BOSTON, MASS.

Čionai pasimire plačiai žinomas Amerikoje lietuvis—Petras Lazauckas. Pastarasiais laikais buvo smuklininku, seniau gi turejo siuvimo dirbtuvę, iš ko padare didelius pinigus. Bostone buvo jis gana plačiai žinomas ir visų "Big Tailor" vadinamas. Statant lietuvių bažnyčią, buvo prisidejęs savo pinigais, bet veliau susivaidijo su parapija, ilgai tąsesi po teismus, ir, padaręs parapijai daug iškąščių, visus savo indetus pinigus atsieme atgalios. Per tat parapija įbrido į dideles skolas. Po tų atsitikimų Lazauckas ataušo nuo tikejimo visai. Bažnyčios nelanke, tikejimo priedermių nepilde. Mire be šventų sakramentų, palaidotas be bažnyčios apeigų nepašventintoje vietoje. Nabašninkas nors buvo žmogus labai turtingas, bet gyveno šykštai ir mire didžiausiame apleidime. Mirties priežastis buvo liga vadinama baltaja karštlige (delirium tremens). Koks gyvenimas, tokia ir mirtis. **Bastenis.**

BROCKTON, MASS.

Seredos vakare (23 lapk.) aplankė musų 'Mokslo Draugiją' Dr. George W. Tupper. Turejo prakalbą angliškai, apie immigraciją svetimtaučių, priežastis neapykantos jų iš anglų puses, reikalą mokimosi anglų kalbos taikymosi prie Amerikos papročių ir t.t. Lietuvių susirinko daugiaus šimto žmonių. Anglai labai džiaugesi, kad lietuviai noriai mokosi, ir kad daugumas prasilavinęs ir sugeba anglus suprasti. Kur-gi tuomi nepasidžiaugs, nes tai tas kelelis jiems tinkamiausias, kuriuo iš svetimtaučių taip lengvai tveria amerikiečius — anglus!... Gerai butų pasimokinti anglų kalbos, bet kad tai' nebutų takeliai slidųs musų mažai tesusipratusiam jaunimui!...

Butų mums daug naudingiau, kad musų jaunimas ieškotų pirmiaus lietuviškos dvasios, o angliška kultura ir pati ateis pas mumis. Kad kit-kart šviestelis kulturos anglų nepakeistų mumyse medučio lietuviškai—tautiško susipratimo. Geriau butų, kad męs mažiau besibičiuluojant su anglais per savuosius ieškotume angliškų smagurių.

Kunvidas.

WORCESTER, MASS.

Lapkričio 13 d. "St. John the Babtist" saleje atsiliko didelis lietuvių susirinkimas. Prisigrudo pilnutele sale. Mat buvo apskelbta plakatais, kad busią daug klebonų tai žmoneliai ir subego, lyg į atlaidus. Nei lietuvio nei lenko klebono nebuvo, bet užtai "kunigužis Mickus" (taip čia vadįna Mickevičių) bande atlaikyti visus tris kunigus. Pirmiausiai kalbejo angliškai, paskui lenkiškai. Bet pradejus žmonems nerimti, liepe pakelti rankas tiems, kurie nori, kad kalbetų lenkiškai. Rankas pakele tik keturi žmones. Tada pradejo kalbeti lietuviškai. Maniau ką naujo išgirsti, bet išgirdau tik senas pliovones, kuriąs bedieviai pliauškia jau nuo senų laikų ir kurios visiems yra nusibodusios iki gyvam kaului. Na, žinoma, nera ko reikalauti nuo žmogaus be mokslo, kad moketų daugiau, kaip ubagas poterius. Kilus riksmui, Mickus prabylo šitaip: "Kaip jus kun. Bukaveckas pavadina bažnyčioje kiaulemis, tai jųs visi tylite, o čia neužsilaikote, kaip žmones; esate kiaules, kiaules ir dar sykį kiaules!" Tuoj atsiliepe moterių balsai: "Jei męs kiaules, tai tu kuilys!" Pašaukti policmonai išmete keletą laukan, ir tvarka tapo sugrąžinta. Tada kunigužis pradejo plusti drąsiau prieš bažnyčią ir šv. Tevą.

Bet ko tie visi pliauškalai yra verti? Mickus nera katalikų kunigu. To ir užtenka. Worcesterio lietuviai katalikai nesiduos jam pasigauti ant meškeres!

Prigulmingas.

ORANGE, MASS.

Lapkričio 24 d. vietinius lietuvius atlanke kun. Jakaitis. Džiaugesi žmoneliai, turedami progą priimti Šv. Sakramentus ir išgirsti pamokinimus. Svečias pagyre vietinius lietuvius už gražų gyvenimą ir žadino ir toliau kaipo žmonems gyventi Tam ir padave reikalingus įrankius, kuriais galima per galeti nuo žmogiškumo kelio traukiančias pagundas.

Čionai susitvere šv. Petro draugija. Žmones supranta naudingumą draugijų ir noriai rašosi. Pereitą savaitę vietinis klebonas kun. P. O'Malley draugijai pasake prakalbą aplink girtuoklybę ir dave kitokius pamokinimus. Čionai lietuviai gražiai gyvena, delto yra ir svetimtaučių paguodojami, ir klebonas myli. Šv. Petro draugija renkasi bažnytineje saleje.

Čia yra daug ir laikraščių skaitytojų. Garbe orangiečiams. **Rris.**

NEWARK, N. Y.

Spal. 16 d. šių m. "Tėvynes Myletojų Dr-te", parenge prakalbas. Kalbetojais buvo užkviesti Dr. Šliupas ir Antonovas. Abiejų kalbėtojų užduotim buvo "blevyzgoti", prieš Rymo popiežių ir katalikišką dvasiškiją. Kaip kalbejo, neminesiu, nes "Draugo" skaitytojams yra žinoma, ką jie kalba, o naujo nieko nepasake.

Kaip peiktinos prakalbos, taip kaikurios dekliamacijos, pav.: "Girtuoklis" tinka dekliamuoti prie 'baro', bet ne susirinkime ant scenos.

Spal. 19 d. "Žiburelio Dr-te", vaidino veikalą vardu: "Vagis". Vaidinta vidutiniškai (kai kurios merginos pasirode silpnai.). Čia turiu priminti, kad Newark' o lietuviai mažai lanko dorus pasilinksminimus. Geriau myli lankyti smukles, negu vaidinimus, koncertus, doras prakalbas ir t.t. Labai gaila. **Raulas.**

Kun. B. Žindžius,

Elizabeth'o lietuvių parapijos klebonas ir jų nauja bažnyčia.

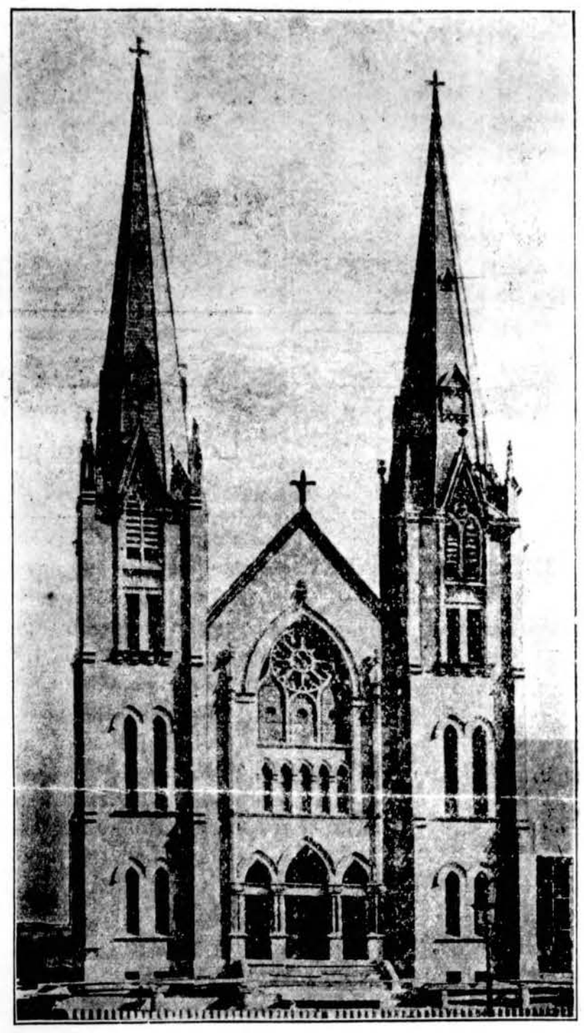

Naujienos iš Amerikos.

Baus už ilgas spilkas.

Philadelphia, Pa. Miesto valdžia būk išleidusi įsakymą, užginantį moterims nešioti ilgas skrybelių spilkas. Katros moteries spilka bus iš skrybeles išsikišusi daugiau, kaip per colį, toji bus bausta $50.00 ant sykio.

Badu numire.

Philadelphia, Pa. Šiomis dienomis pasimire vokiečių ligonbutyje Ella Finley, gabi paveikslų tepliotoja, kuri, nemokedama apsigarsinti, buvo mažai kam žinoma, kuomet daug žemiau už ją stovintieji laimejo ir rinko pinigus už savo silpnesnius paveikslus. Gydytojai persitikrinę artistę mirus badu. Jije neturejusi nei giminių nei draugų, kurie būtų pagelbeję vargingame jos padejime. Pati gi bevelijo badą kęsti, negu pagelbos prašyti.

Vietines milijonieres taip susirupino Finley'utes mirčia, jog tuoj įsteige stipendiją gabioms, ale bednoms artistems. Gerų norų milijonieres ant syk sudejo tam tikslui penkiasdešimts tūkstančių dolerių. Gaila tik, kad anksčiau apie tai nepamislijo.

Parduoda išleistuves.

Indianapolis, Ind. Federališkas teismas pavelijo parduoti ant licitacijos trijų laikraščių išleistuves, t. y. "Indianapolis Star", "Muncie Star" ir "Tere Haute Star". Tų "Žvaigždžių" išleistojai skolingi esą J. C. Shofer sykiu 221,703,00 ir vis nenoreję moketi, taip kad pastarasis buvo priverstas išstatyti jąs ant licitacijos. Išleistuves esančios vertos $1,175,000,00.

$500.00 už bučkį.

Schreveport, La. Pavieto teismo sūdžia nubaude J. K. Normaną, pačtorių iš Oil City, penkiais šimtais dolerių už pabučiavimą ponios Grace Hunter prieš jos valią. "Užgauta" moteriške reikalavo dviejų tūkstančių bet sūdžia nusprende, jog už vieną pabučiavimą užtenka ir penkių šimtų. Be to, pasake Normanui gerą pamokslą, kaip jo amžiuje reiketų tureti daugiau takto ir rimtumo.

Nepirko pačiai skrybeles.

Denver, Colo. Dora Goldstein, turtingo vaizboriaus pati, penkiolika metų išgyvenusi su vyru, dabar ieško persiskyrimo (divorce) nuo jo. Moteriške tvirtina, jog jos vyras turįs apie 170 tūkstančių dolerių, tečiaus esąs taip skupus, jog niekad nenoreįęs nupirkti jai skrybelę, turejusi, girdi, apsidengti suplyšusia skepeta.

Užraše turtą pričeriams.

San Antonio, Texas. Neseniai pasimiręs čia Dr. Charles F. Simmons užraše savo turtą, septynių šimtų tūkstančių vertą, metodistų bažnyčios kunigužiams su meldimu, kad jie pastatytų ant dovanotų 630 akrų žemes prieglaudos namą užsitarnavusiems seniems pričeriams. Pačiai Dr. Simmons paliko $150.000, o dviem dukterim po šimtą dolerių. Pastarosios jaučiasi nuskriaustos ir per teismą bandys daugiau gauti.

Apvoge banką.

Des Moines, Iowa. Keturi apsilervavę vagiliai užpuole nakčia Farmerių Banką Garden City'je ir pavoge $1800.-00. Tulas Nessnec, gyvenantis šalia bankos, išbudintas bankos paplaišinimu, pradejo šaudyti į orą. Vagis pabego ir nei jų pedsakio neliko.

Baisus beprotes darbas.

Traverse City, Mich. Šios apielinkes farmerio pati, Janina Burhart, staiga protonustojusi, mete šulinin dvejų metų dukriukę ir pati įšoko. Sugrįžęs namo vyras, norejo arkliams vandens pasemti, ir koks gi buvo jo išgąstys ir nuliudimas, kuomet rado šulinyje brangių asmenų lavonus. Pats butų radęs jame mirtį, kad kaip tik tuo syk' prisiartinęs bernas nebutų į laiką sulaikęs. Farmerio širdgelą sunku ir aprašyti.

Pensijos plieno darbininkams.

New York, N. Y. Plieno kompanija United States Steel Corporation žada įvesti nuo Naujų Metų pensijas savo darbininkams. Sulyg kompanijos pranešimo, 60-čių metų amžiaus darbininkas, ištarnavęs jai 20 ar daugiau metų, gali mesti darbą ir gyventi sau iš pensijos, kuri bus puse jo algos. Jeigu nenoretų dar atsitraukti, tai gales dirbti iki 71 metų, kuomet jau bus atstatytas su pensija iki mirsiant. Galutinai apdirbtas plianas busiąs apskelbtas apie Naujus Metus. Gerai!

Išteka bytik nesimokyti.

New York, N. Y. Šio miesto mokyklų vyriausybe nežino ką ir bedaryti, kad sustabdžius nuo ištekejimo jaunas italiones mergaites, kurios tingi mokytis. New Yorko valstijos tiesos reikalauja, kad mergaite eitų į mokyklą iki netures šešiolikos metų. Taigi tingines italiones išteka ir dagi su tevu pavelijimu teturedamos vos 14—15 metų, bytik išsigelbeti nuo mokyklos lankymo. Kadangi valstijos įstatai neužgina jaunoms tuoktis porosna, tai mokyklų vyriausybe ne ką gali pagelbeti.

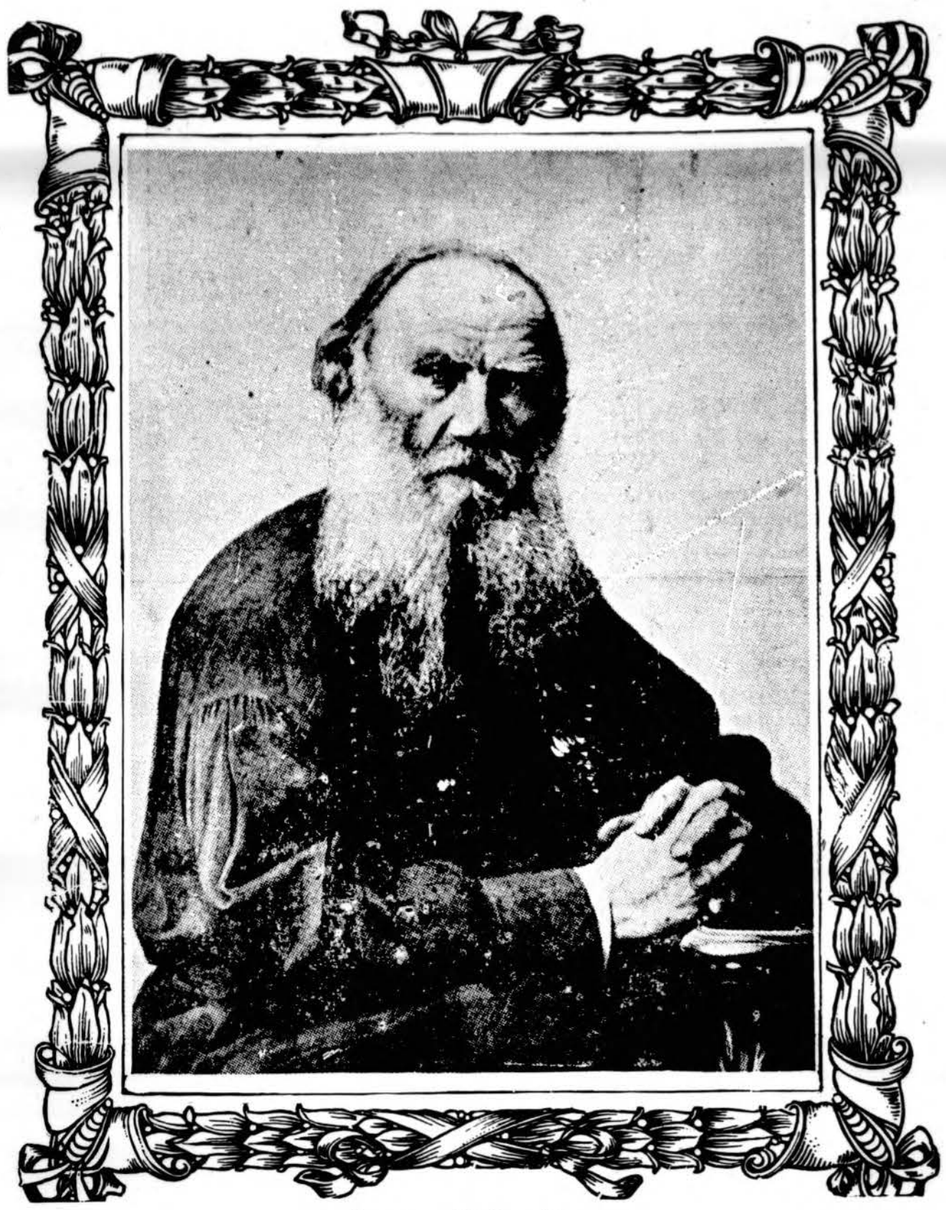

Levas Tolstoi'jus.

Gimė 28 rugpjučio 1828 m. — Mirė 20 lapkričio 1910 m.

LEGENDA APIE ALEKSANDRĄ I.

Jau seniai eina paskala, buk caras Aleksandras I nenumire Taganroge 1825 m., bet nuvažiavo į Siberiją ir tenai gyveno, kaipo atsiskyrelis Fomičas arba Kuzmičas iki 1876 m. Šitą legendą patvirtinanti kad ir toji aplinkybe, jog Mykalojus II, anuomet dar tik įpedinis, savo kelioneje per Siberiją sustojęs pagal Fomičo namus ir tenai ilgai buvęs vienas.

Legenda padariusi įspudį į Tolstojų ir privertusi didelį raštininką ieškoti nuošalybes žiloje senatveje.

Tolstojus suraše ir pačią legendą, (žiur. "Independent" Nov. 24, 1910.) paduodamas ją truputį kitaip, nekaip kiti. Štai toji legenda:

Dar mažu budamas, Aleksandras mate daug baisenybių Inžinierių rumuose. Atsiminimai sunkiai slege jo sielą, ir jis neikur negalejo rasti romybes. Galop pasiryžo atsisakyti nuo sosto, kurį ketino pavesti savo broliui Mykalojui, ir apsigyveno Taganroge, kaipo privatinis žmogus.

Bevaikštinedamas po miesto aplinkines. Aleksandras megdavo šneketi su prastais žmonemis. Kiekvieną kartą po tokio pasišnekejimo jį ėme pavydas, kad štai tie prasti žmones žinojo, ko jie gyvena, ir tvirtai tikejo į Tą, kurs dave jiems gyvybę.

— O, kada, kada — šaukdavo Aleksandras, — kada aš vesiu tokį gyvenimą?

Vieną dieną jis pamate ant pleciaus daugybę kareivių. Kareiviai buvo sustatyti į dvi ilgi eili; kiekvienas jųjų turejo rankose po lazdą vieton šautuvo. Paskui pamate, kaip atvede vidutinio amžiaus kareivį ir pradejo varyti per šerengą. Bubnas muše, kuomet nelaimingas kareivis kente smugius. Aleksandras dirstelejo į veidą ir pamate stebetiną panašumą į save.

Pasiklausinejęs, jis sužinojo, jog nelaimingas kareivis baige dvidešimt penkerių metų tarnavimą; tik štai gauna žinią, jog tevas miršta; prašosi paleisti jį kelioms dienoms atsisveikinti su mirštančiu tevu, bet vyriausybe neleidžia. Tadą kareivis bega namole, nesiklausęs, bet jį pagauna, jis bega vel ir vel jį pagauna. Už tatai dabar turi gauti 8,000 lazdų, o tai reiškia neišvengiamą mirtį.

Aleksandras girdejo dulsius smugius. Nelaimingas vyras pradžioje vaitojo, bet pamaži vaitojimai nutylo, o vieton nugaros pasirode sudraskyta, kruvina mesa.

Aleksandrą paeme baime.

— Mano Dieve! — pradejo jis mąstyti. — Mano Dieve! Jis norejo pamatyti savo tevą, pabučiuoti jį paskutinį kartą, išgirsti jo paskutinius žodžius — ir už tatai jį kankina mano vardu! O aš — aš — aš — ką aš padariau?

Ir baisios scenos Inžinierių rumuose atsistojo jo akyse.

— Teve! — suriko jis ir pradejo verkti, kaip vaikas.

Bet daug kitų žiuretojų verke, ir niekas neatkreipe į jį atidos. Niekas nepažino jo.

Staiga bugnas nustojo mušti, nustojo ir lazdos plakti. Nelaimingas kareivis gulejo ant žemes be žado. Paguldyta jį ant nešyklos ir nunešta į ligonbutį. Žilas, geros širdies daktaras liepe savo padejejams apžiureti sumuštąjį.

— Ar jis išliks gyvas, daktare? — paklause Aleksandras, kuomet abudu pasiliko vieni, ir jis pasisake kuo esąs.

Daktaras išbalo iš išgąsčio.

— Jusų... jusų didenybe... — pradejo jisai.

Aleksandras numalšino jį švelniais žodžiais ir liepe pasakyti tikrą tiesą. Tadą daktaras pasake:

— Jis mirs šiandien. Jis gavo 4,000 lazdų, jo nugarkaulis nulaužtas dviejose vietose. Jis mirs tuojau.

— Jei taip, — tare Aleksandras, — tai meldžiu, paskutiniu sykiu meldžiu, daktare. Bet pirm pasakysiant turi prisiekti, kad paslaptis nueis su tavim į kapą.

— Prisiekiu! prisiekiu! Del tavo meiles, didis Imperatoriau!

— Tikiu tau — tęse toliau Aleksandras išimdamas auksinį raktą iš kišeniaus. — Tas raktas yra nuo mano kambario. Liepk kareivį nunešti į mano kambarį. Aš nusiimsiu savo žyponą, o tu užmausi jį ant kareivio. Daugiaus, aš pasiliksiu šičia lovoje kareivio vietoje.

Ant rytojaus visas pasaulis išgirdo apie imperatoriaus mirtį. Jo kūnas tapo nuvežtas grabe į Peterburgą.

Bet Aleksandras pasiliko gyvas ligonbutyje. Po dviejų savaičių daktaras pripažino, kad tariamojo kareivio žaizdos užgijo. Tadą pastate jį tarp kareivių. Aleksandras gavo likusius 4,000 lazdų. Stebuklas! išejo gyvas. Gal delto, kad kareiviai gailejosi savo brolio, gavusio jau 4,000 smugių.

Anų laikų papročiais Aleksandras tapo išsiųstas į Siberiją. Bet valdiškai buvo tai ne caras, tik augštas, majestotiškas "Mykolas Silinas". Nugabeno jį į tolimą Siberijos sodžių ir paliko policijos priežiuroje.

Ten jis gyveno ilgus metus, išmoko ukininkauti, šelpe ukininkus, mokino vaikus, gyde ligonius.

Vieną dieną sodžiuje pasirode du ištremtuoju. Vienas jų labai sirgo. Nešė jį pas senį "Mykolą", kurs tuomet meldesi.

Aleksandras dirstelejo į ligonį ir tuojau pažino jį. Buvo tai senas sodininkas, kurs kitados dirbo prie caro rumų. Sodininkas ir-gi pažino carą. Nudžiugęs, jis bande pasikelti ir pabučiuoti jam ranką. Bet Aleksandras pastume jį nuo savęs švelniai ir liepe visiems kitiems išeiti iš kambario.

— Ar užlaikysi paslaptį? — paklause jis ligonio.

— Aš pasakysiu visam svietui, ką mano akįs regejo, o rankos jaute!

Ir, negaledamas sulaikyti savo susijudinimo, senis puole ant žemes ir apalpo. Tadą žmones įkele jį į ratus ir nuveže namo. Atsipeikęjęs, jisai pasake, ką jis mate, ir visas sodžius subego prie Aleksandros namų.

Bet jo jau nerado; niekas jo tenai daugiau nemate.

Paskui pasakodavo žmones, kad augštas, majestotiškas senis vaikščiojo ilgą laiką po Siberiją ir numire Uralo kalnuose netoli nuo Europos sienos.

Priminkime pasauliui Lietuvą.

Lietuva atgema. To negali užginti didžiausi mūsų priešai. Musų vardą amžiais išdildytą metas jau iš naujo priminti pasauliui, metas pratinti visų tautų ausis prie mūsų tautos vardo, seniai jau užmiršto.

Iki šiol męs tuom visai nesirūpinom. Bet dabar atejo jau vyriausias laikas tuomi pasirūpinti.

Kaip, kur, kokiu budu?

Pirmiausiai turime męs pasistengti išaiškinti pasauliui, kad męs esame skirtina nuo lenkų ir rusų tauta. Kiekvienas, kam teko būti Vakarų Europoj, žino gerai, kad lietuvių neatskiriama nuo lenkų bei rusų. Man pačiam, visur ir visada pažiminčiam savo **lietuviškumą,** atsieina nuolatos ant kiekvieno žingsnio išguldyti Lietuvos istorijos ir geografiją. Kaip kada pasitaiko gan juokingi "qui pro quo".

Pavyzdin: Matrikuliavaus pirm kelių metų Paryžiaus Sorbonnoj. Raštininkas, įrašydamas į klausytojų skaitlių, tarp kitoko klausia:

— Jusų tautybė (nationalite)?

— Lietuvis (lithuanien) – atsakiau rimtai, iš augšto žinodamas kokį iššauks efektą tas žodis "Lithuanien".

— Kaip tai? — klausia nustebęs raštininkas.

— Taip, Tamista, — atrėmiau šaltai, — **aš esmi lietuvis.**

— Tamista nori turbūt pasakyt **lenkas.**

— Ne, Tamista — atsakiau aš tvirtai, — meldžiu mane užrašyti, kaipo lietuvį.

— Negaliu — nekantriai atsiliepė raštininkas, — užrašysiu Tamistą, kaipo rusą, nes matau jųs turite Rusijos universiteto diplomą.

— Atsiprašau, tamistos, apie mano tautybę sprendžia ne mano diplomas, bet aš pats, — aš meldžiu, aš reikalauju užrašyti mane, kaipo lietuvį.

Raštininkas, matydamas mano tvirtumą ir nežinodamas pats ką daryti, nuėjo pasiklausti raštinės perdėtinio, ką daryti. Tasai atėjęs prie manęs, davė man pasirinkt, sakydamas:

— Tamista gali būti įmatrikuluotas tiktai, kaipo rusas, arba jei labai nori, kaipo lenkas.

— Atsiprašau, **aš visai nenoriu matrikuluoties nei lenku, nei rusų,** o tuom, kas aš esmi, t. y. **lietuviu.**

— Bet tamstos tautybė visai mums nepažįstama, ar ba, geriau sakant, tas pat ką lenkiška...

Čia aš priverstas buvau su vartoti visą mano iškalbą po draug su lingvistikos, istorijos, geografijos žiniomis, idant išrodžius visą skirtumą lietuvių nuo lenkų.

Ir tai nežinau ar butų mane įmatrikuliavę Sorbonnoje, kaipo lietuvį, jeib nebūtų atėję man į mintį paiškinti, jog Vokietija yra užgulusi lietuvos dalį, lygiai kaip ir Alsace—Lotaringijos, kuriuos gyventojai nesiskaito vokiečiais.

— Aa!...

Čia raštinės perdėtinis suraukė kaktą... Norėjo ką pasakyt, bet sučiaupė lūpas: Iš jo akių mačiau, kad suskambėjo jame užgauta styga...

— Gerai — atsakė, valandėlę, pamąstęs raštinės perdėtinis, — užrašysime tamistą, kaipo lietuvį.

Man tik to ir reikėjo.

* * *

Dar pavyzdis.

Persistatau "Ecole de droit", sulyg mokyklos papročio, profesoriui **Gide'ui,** garsiam sociologui. Pasakau savo pavardę.

— Tamista esi graikas? – klausia profesorius, išgirdęs mano pravardę.

— Ne — atsakiau, — lietuvis.

— Kaip tai lietuvis – klausia nustebęs mokslininkas.

— Taip, p. profesoriau, esmi ne graikas, bet lietuvis.

— Turbūt nori pasakyt Tamista lenkas, — taiso mane tasai garsus mokslininkas.

— Ne, garbus profesoriau, aš nei graikas, nei lenkas, bet tikriu-tikriausias lietuvis. — Čia aš vėl priverstas buvau pradeti aiškinimų litaniją išnaujo. Turiu vienok atiduoti teisybę, jog garsusis prancūzų sociologas pripažino mane daug greičiau lietuviu, negu viršminėtasai raštinės perdėtinis, čia man nebereikėjo jau nei Alsace-Lotaringijos lyginti su Lietuva.

* * *

Dar vienas pavyzdis.

1908 m. kįlus sumanymui statyti paminklą A. Mickevičiui Paryžiuje, į komitetą susidariusį to sumanymo įvykinimui, tapau užkviestas aš, kaipo lietuvių atstovas.

Čia man nekartą atsiėjo susikirsti su lenkais, dalyvaujančiais komitete, išrodinėjant, jog A. Mickevičius greičiau buvo lietuvis, negu lenkas. Dalyvaujantieji tame komitete mokslininkai ir raštininkai negalėjo suprasti, apie ką męs ginčijomės.

— Ar-gi lietuviai ir lenkai — klausė jie, — ne vista viena?

Aš atsakydavau ant to klausimo: ne, lenkai **taip.**

Vieną sykį į mano ginčą su lenkais įsimaišė istorijos profesorius Sorbonnoj—**Denis,** "žinovas" Rytų Europos istorijos, o ypačiai slavų.

— Lietuva, girdi, — paaiškino jisai, — tai yra "petite patrie" (mažoji tėvynė) Lenkijos link "grande patrie" (didžiosios tėvynės) — palyginant kaip musiškė provincija Bretagne — visos Prancuzijos link. Yra, girdi, labai didelis panašumas ir iš istoriško atžvilgio **tarp Lietuvos ir Bretagne.**

Lenkija **"įgijo"** Lietuvą tokiu pat budu, kaip ir Prancuzija — Bretagne, t. y. keliu susituokimo viešpataujančių šeimynų.

— Čia aš negalėdamas sutikti su rytų Europos istorijos "žinovo" aiškinimu, patėmyjau visu pirm, jog Lietuva, niekuomet nebuvo Lenkijos provincija, Lietuva visuomet buvo suvienyta valstija su Lenkija, kaip kad šiandien Vengrija su Austrija, ir pertai Lietuva nebuvo ir nėr "petite patrie" link Lenkijos.

Pagaliaus pavadinimas Lietuvos mažąja tėvyne, o Lenkijos didžiąja neturi jokio pamato: greičiau atbulai, nes istoriškosios Lietuvos teritorija buvo kurkas didesnė už lenkų teritoriją.

Panašių pavyzdžių galėčiau privesti begalenybę. Visur, kur tik atsieina garsiai pasivadinti lietuviu, aš su tuom netik nesislepiu, bet kur tik galiu drąsiai vadinuos kuom esmi,, dėlto atsieina nuolatos aiškinti, kas tie lietuviai, kas ta Lietuva, kuom ir kodėl ji skiriasi nuo Lenkijos.

Ką jau kalbėti, apie šiaip žmones, jei garsieji mokslininkai nežino, kas tai Lietuva ir kuom ji skiriasi nuo Lenkijos.

* * *

Kelių viršuj privestų pavyzdžių manding užtenka, idant prirodyti ant kiek Lietuva mažai yra pažįstama vakarų Europai.

Kas-gi daryti, idant sugriauti tą Lietuvos užmiršimo, nepažinimo sieną?

Čia ne užtenka pavienių atskirų ypatų veikimo, aiškinimo kas yra Lietuva, lietuviai, — čia reikalingas **nuoseklus, organizuotas** darbas.

Pirmių pirmiausiai reikalinga yra išleisti knygą apie Lietuvą prancuzų kalboje, kaipo labiausiai pažįstamoj visam inteligentiškamjam svietui.

Toje knygoje męs turime priminti, vakarų Europai, jog jos šiandieninė puiki kultura yra išbujojusi už tvirtų Lietuvos pečių, kuri sulaikė mongolų (totorių) viesulą, išpustijusią rytų Europą. Jeib ne musų Erdvilai, Mindaugai, tai Vokietiją, Prancuziją būt ištikęs tas pats likimas, ką rusų kraštą.

Iš kitos pusės męs privalome priminti rytų Europai (Rusijai), kad ir ji mums kalta: Lietuva per amžių eilę buvo ta siena, kuri sulaikė įsisiūbavusias vokiečių vilnis, kurios stengės užlieti Europos rytus. Bet Lietuva talkoje su kitom tautom sunaikino galingą vokiečių tautos avangardą, skinančią savo tautai taką į Rytus.

Tai progai pasitaikius męs turim nupiešti keliais skaisčiais ruožais visą karžygišką Lietuvos praeitį.

Neturime užmiršti ir ypatybių musų kalbos ir jos brangumo mokslui.

Žinoma, vyriausiu to veikalo tikslu turi būti — išrodymas Lietuvos atgimimo ir dabartinio beteisio jos padėjimo kitų tautų tarpe.

Negana vienok parašyti knygą, reikia ją dar išleisti ir išplatinti, išsiuntinėti įvairių tautų veikėjams.

Šio įvykdymui reikalingas nuoseklus organizuotas darbas.

Tai vienas būdas priminti pasauliui Lietuvą.

Be knygų yra šiandien dar kitas būdas žinių platinimo ir tai labai galingas, — tai laikraštija.

Jau tilpo Paryžiaus laikraščiuose pernai "Le Soleil" ir "Le Courrier Europeen", o šįmet "La Croix" straipsniai apie Lietuvą, jie padarė savo efektą, bet tai tik pirmosios kregždės, kurios dar pavasario nepadarė.

Norint padaryti tinkamą įspudį ant vakarų Europos opinijos apie Lietuvą, reikia ne kelių keliolikos, dagi ne keliosdešimties straipsnių dviejuose, trijuose laikraščiuos, bet kelių šimtų straipsnių ir tūkstančių trumpų žinių—žinelių iš Lietuvos gyvenimo įvairių tautų laikraščiuose, nes "gutta savat lapidem non vi, sed saepe cavendo". (Lašas skelia akmenį ne jiega, bet tankiu savo puolimu).

Čia vėl reikalingas nuoseklus organizuotas darbas.

Be knygų ir laikraščių yra dar vienas būdas Lietuvai atkreipti ant savęs pasaulio atidą, tai yra **Tarptautiški kongresai.**

Tarptautiškuose kongresuose, kurie turi tankiausiai moksliską ar labdaringą tikslą nuvergtosios tautos, turi progą pasirodyti pasauliui šale galingųjų tautų — prispaudėjų, turi čia nuvergtosios tautos progą atskleisti, parodyti savo žaizdas, padarytas joms galingųjų.

Tokių kongresų esti kasmet daugybė, tankiausiai Paryžiuje. Bet reikia pasekti, pridaboti tų kongresų atsidarymo laiką, reikia prie jų prisirengti, reikia laiku pranešti kongreso rengimo sekretoriatui, kas ir su kokiu mandatu jame dalyvaus lietuvių vardu; pagaliaus važiuojantis kongresan delegatas negali pasirodyti kongrese tuščiomis rankomis, jei nori priderančiai atlikti savo priedermę, turi nusivežti atspaustą savo pranešimą, arba da geriau, kaip pastaruoju laiku paprasta, tamtyčia atspaustas brošuras apie kongrese svarstomąjį klausimą, atstovaujamoje šalyje.

Čia vėl reikalingas **nuoseklus iš anksto apgalvotas, organizuotas darbas.**

Ką veikę, ką neveikę vis prieinam prie to pačio išvedimo: **reikalingas nuoseklus organizuotas darbas.**

Taip, Lietuvos vardo pakėlimas ir tinkamas jos reprezentavimas reikalauja organizacijos.

Veik visos nuvergtosios, bet jau susipratusios ir atgemančios tautos turi tokias organizacijas pavidale "Spaudos agencijų" (Agence de la presse) arba informacijos biurų (bureau d' information). Didžiuma tų įstaigų randasi kulturiniam pasaulio centre—Paryžiuje. Tai yra neoficiališkos nuvergtųjų tautų ambasados. Su jomis valdžios berods dar oficiališkai nesiskaito, bet užtai su jomis labai skaitosi visuomenės nuomonė vakarų Europoj, kaip kada ju šauksmo privengia ir valdžios.

Kas nepamena lenku anketos 1908 m. dėlei ekspropriacijos lenkų žemės Poznaniuje? Lenkai nebūtų galėję įjudinti visos Europos visuomenės nuomonę, jeigu nebūtų turėję Paryžiuje "Bureau de l' agence polonaise de la presse", kuris visą tą ankietą vedė. Pasekmes tos ankietos męs žinome: vokiečiai nedrįso eiti prieš viso pasaulio papeikimą ir šiandien dar nedrįsta varu išplėšti lenkų žemes Poznaniuje. Be to, lenkų biuras Paryžiuje yra išlai-

dęs eilę brošurų, knygų prancuzų kalboje apie Lenkiją ir jas išplatinęs.

Tokius jau biurus turi Paryžiuje ir kitos tautos: aigiptiečiai, armėnai, indai ir d. k. Jų užlaikymui patriotai aukoja kasmetai desėtkus tūkstančių.

Atėjo vyriausias laikas ir mums lietuviams pagalvoti apie tokio biūro įsteigimą, kuris sistematiškai, nuosekliai varytų darbą Lietuvos vardo pakėlimui svetimtaučių akyse viršuj išguldytais būdais.

Bet tai yra ne vieno, ne kelių asmenų darbas, prie to turi prisidėti visi susipratusieji lietuviai, visos draugijos, kas kuom gali, — kas savo darbu, suteikdamas biurui žinias, — kas skatiku, idant būtų už ką leisti ir siuntinėti apie Lietuvą knygas prancuzų ir kitose kalbose.

Taigi tautiečiai negaišuodami, prie darbo kas kuom galime!

Aš nuo savęs pranešu, jog rašau prancuzų kalboje veikalą apie Lietuvos atgimimą: "Revivisence de la Lithuanie".

Tvirtai tikiu, jog Tautiečiai padės man išleisti ir išplatinti tą knygą, idant tuomi supažindinti pasaulį su Lietuva.

Taipo jau neabejoju, jog Tautiečiai padės man įsteigti Lietuvių biurą Paryžiuje, nes ta įstaiga jau seniai reikalinga mūsų atgemančiai tautai. **Juozas Gabrys.**

BLAIVININKAMS.

Broliai mieli ir sesutės!
Bėgkime nuo degtinukės,
Užveskime pilną blaiviją,
Tad bus laimės karalija!

* * *

Kas degtinę, alų gerią,
Tas varguose pasineria....
Blaivus žmogus nepražuna,
Visad pilnas laimės būna.

* * *

Kas tik alkoholį rys,
Save, vaikus pražudys...
Nuo ju žuna dušia, kūnas...
Tegu trenkia jį perkunas!

J. Marcink.

KODĖL NEINI IŠPAŽINTIES?

Parašė kun. Aloyzius J. Warol, J. Dr.

vertė kun. V. D.

(Tąsa).

Apie tatai paskelbiama iš sakyklos bažnyčioje per kokią porą nedėldienių, kad visi žinotų. Todėl tik apsileidėlis gali paskui teisintis: "aš nežinojau, kad bus vietinių kunigų, aš negirdėjau užsakant". Tai-gi mūsų laikais nesunku pasirinkti sau nuodėmklausis. Nūnai ganytojai teip rūpinasi savo avelėmis, kad kuone kas metai parapijoje parengia misiją arba nors rekolekcijas, pasikviesdami į pagelbą vienuolius. "Negalėjau prisigrūsti prie misijonoriaus" — teisinasi tinginys. Keno čia kaltė? Kodėl atidėliojai savo išpažintį ant paskutinėsės misijų dienos, ant paskutinėses valandos? Kodėl tuomi nepasirūpinai pirmiau, pradžioje, koleik da nebuvo susigrūdimo? Ant galo, lyg jau tik vieni misijonoriai turi valdžią sutaikyti tave su Dievu? Tiesa, jie norėtų visiems patarnauti, bet negali. Ir kur-gi galės, jei misijonorių į parapiją paprastai atvažiuoja du — trįs, o čia jų laukia tūkstančiai žmonių! Taigi dabar pats apsvarstyk, ar tu gerai padarei, kad — kaip pats sakai, — nepritilpęs su išpažintimi prie misijonoriaus, o kitam kunigui tau nepatikus, paskui išpažintį apleidai? Teip be išpažinties išbuvai per daug metų. Ar tavęs sąžinė negraužia? Ar dėlto, kad vienas kunigas tau nepatiko, turi visų kunigų patarnavimą paniekinti? Kunigas yra Augščiausiojo tarnu. Ar dėlto, kad pykstiesi su tarnu, ir su ponu nenori susitaikyti? Kas teip protauja? Išmintingas žmogus kitaip galvoja.

3) Jisai žino gerai, kad **kas kita yra užsitikėjimas, o kas kita priedermės atlikimas.** Užsitikėjimo trukumas da nepaliuosuoja nuo priedermės. Valdininkaujant, kareiviaujant, visaip atsitaiko. Žemesnieji valdininkai visuomet neužsitiki savo perdėtiniais, da-gi jų savo dūšioje tankiai neapkenčia. Tėčiaus negali jų neklausyti. Kareiviai tankiausiai mato ydas ir paklaidas pas savo vyresniuosius. Nežiūrint į tai, vyresniųjų paliepimas yra jiems šventu. Nekartą man teko senojoj' tėvynėje prisižiurėti kareiviams, kaip jie lavinasi mažais būriais. Kartą šiurkštus ir status paaficieris mokino mankštymosi naujukų skyrių. Buvo vis tai kandidatai į advokatus, teisėjus, gydytojus, inžinierius, mokytojus, žodžiu — žmonės, kurie savo proto išlavinimu kur—kas augštesni buvo už savo vyresnyjį. Ne beto, tie jauni svajotojai iš universiteto paprastai perdaug mano apie savo mokslingumą. Rodosi jiems, kad savo protu visus jau praaugs. Jų nuomone — vyskupas, o net ir popiežius, tai siaurapročiai ir žmonės prietaringi, kurių nėr' ką nė paisyti. O ką jau bekalbėti apie prastą kunigą? Anot jų, tai tamsuolis ir atžagareivis! Tuo tarpu mūsų ponas kapralius užsivedė savo išmintinguosius akadėmikus ant pelkėtos vietos ir spiegiančiu balsu be ceremonijų riktelėjo: "Pult' kniūpštiems ant žemės!" (Nieder!) Sužvangėjo ginklai, su pliūkšėjo vanduo ir mūsų jaunieji filosofai, kaip bematai, be pasipriešinimo, be murmėjimo virto kniupšti žemėn. Pasižiurėk dabar valandžiukę į juos drauge su ponu kapraliu, kuris, kaip pętitinka didvyriui, užrietė augštyn galvą ir su pasididžiavimu paraitė sau ūsus. Pagalvok, kaip tai tankiai užsitikėjimas nesusieina į daiktą su priederme. Privalumą, priedermę noroms—nenoroms turi atlikti, nors ir sunku būtų ant širdies.

Nesiginčiju, kad ten, kur nėra užsitikėjimo, priedermė pildyti sunku. Bet kas bedarius? Vengti priedermės? Ne! Reikia pasijieškoti augštesnio, tobulesnio, anėprigimtinio akstino ir paraginimo, jei trūksta širdies patraukimo, o nesišalinti nuo to, kas reikia atlikti. Gali būti, kad męs, ganytojai, ne visi suprantame mūsų augštąjį pašaukimą. Ir Judas užėmė aną augštąją vietą, o pasidavė pagundai. Gali būti, kad nevieną iš mūs, kunigų, patiks tokis pat išmėtinėjimas, kokis patiko senojo įstatymo pranašus. Buvote - kalbėjo rūsčiai Dievas, - kaip nebyliai šunįs, kurie, matydami vagį, tylėjo ir drauge su juomi bėgo į nusidėjimus! Kuris iš mūs, kunigų, galėtų save dūšioje pasisakyti: "Aš esu šventas!" Atiuoluose Viešpats Dievas atrado nedorybę!

Toliaus bus.

Nepabaigtas darbas.

Prieš dvejus metus kilęs sumanymas pamineti 25 metų darbavimąsi gerbiamojo visų rašytojo kun. A. Dambrausko pastatymu jo vardo mokyklos atrado visuomeneje didelį pritarimą. Trumpu laiku sudeta tam tikslui 3200 rublių. Už tuos pinigus buvo nupirkta miško ir ant įgyto nemažo pleciaus Vilijampoles Slabadoje gražioje vietoje ant Neries kranto pastatyta dideli namai 13 sieknių ilgumo ir 6 platumo. "Saules" valdyba, kuri apsieme tos mokyklos kaip bus pastatyta, užlaikymą, turi jau leidimą tuose namuose atidaryti dviklesę mokyklą, kuri čia taip labai reikalinga lietuviams, neturintiems mokyklos.

Tečiaus tas taip gražiai pradetas darbas kaikuriam laikui buvo sustojęs. Slabada priskaitoma prie tokių Kauno tvirtumos vietų, kur be komendanto pavelijimo nevalia statyti naujų namų. Kadangi mokyklai statomi namai dideli, tai komendantas tegalejo pavelyti pastatyti sienas, o išgavimui pavelijimo statyti pečius reikejo kreipties į ciesoriaus kanceliariją. Bet kol paduotas Augščiausiuoju vardu prašymas suvaikščiojo po visas įstaigas, išejo visi metai, todel ir darbas buvo sustojęs.

Dabar gauta jau pavelijimas statyti ir pečius pastatytuose namuose. Pečių, langų, durų ir viso vidaus įtaisymas dar atsieis kokius 2000 rublių, o tuo tarpu sustojus darbui sustojo ir aukų plaukimas, pirmiaus sudetas išteklius pasibaige. Todel mokyklos statymo komitetas šiuomi kreipiasi į visuomenę, prašydamas greitos pagelbos pradetam darbui pabaigti. Aukos galima siųsti per "Vienybes", "Vilties" arba "Šaltinio" redakcija.

Namų statymo komitetas.
"Vienybe".

ALKOHOLIS.

Alkoholis, kaipo gėrimas, tai musų didžiausias priešas. Jis paveržia turtus, o primetą vargą; jis atima sveikata, o suteikia ligą; jis suardo romybę, o sukelia karą; jis slogina ramumą, o gaivina nusiminimą, jis išplėšia artimo meilę, o pasėja neapykantą—žodžiu, tai pragaro ištikimiausias tarnas, kuris savo neuilstančiu gudrumu nuolat ir visados suka ir lūčioja ant žmogaus sprando, kad šiaip-taip paveržus jam jo tą brangiausią turtą — protą, it, sakytum, žinodamas, kad nuveikus tiek, viskas-kitas atseis be sunkumo.

Antraip vertus: nieks neyra taip šlykštu šiurkštu ir neapkenčiama žmogaus akyse, kaip kad apsvaiginta auka alkoholio naguose.... Ištiesų, kada matai žmogaus protą, patogų ir švelną, paverstą į laukinio gyvulėlio instinktą; kada matai ant jo veido žiaurų piktumą bei nežmogišką miną; kada matai tą Viešpaties tobuliausį sutvėrimą–žmogų, kapojant savo nekaltą žmoną, geniojant vaikus laukan ir paverčiant namų ramumą į pragaro urvą, nenoroms mintis kįla galvoje: **ar tas ir žmogus?**

Ne gerumu užtaigi šiandien žmonija pradeda nerimauti, ir kloja tam savo geriausias pastangas, kad kaip nors atitolinus jį iš draugijos tarpo. Taigi, čia ir klausimas: visupirma, ar galima atsiekti tokį platų tikslą? o jei, tai kaip ir kokiu būdu?

Pirm, neg prieisim prie pat branduolio, gerai būtų pažymėjus vieną labai svarbų dalyką, kuris ne vienam pasipina po kojų, būtent, kad alkoholis, lygiai kaip ir kiekviens kits daiktas, turi savo geras ir blogas puses. Alkoholis, kaipo gėrimas, yra, beabėjo, blogas daiktas kaupinoje to žodžio prasmėje. Alkoholis, kaipo maistas, tai vėl, yra ne tik naudingas, bet, galima, sakyt, reikalingas daiktas žmogaus gyvenime. Paimkim, sakysim, paprastą vaisių, kuris neša tiek daug gero žmogui; jei neturėtų alkoholio savyje, neturėtų nei tos vertės, kurią jis turi dabar. Arba, gerai mums pažįstamas cukrus, be kurio apseiti nebūtų patogu, jei neturėtų alkoholio, nebūtų vertas nei to gražaus vardo, **cukraus.** Kągi besakyti apie kasdieninę duonelę — tą musų artimiausią draugę, kuri be alkoholio nebūtų nei kiek mums ar timesnė už kiekvieną virkščios šiaudą. Galutinai, juk patyrimas mokina, kad valgio gerumas, skonis ir ištvėrimas pridera nuo daugybės jame esančio alkoholio. Iš to išeina, kad alkoholis šiame atvėyje ne tik kad neyra musų priešas, bet dar-gi artimasai draugas. Taip, Dievo sėkla, kuri tapo paberta ant gamtos derlingos dirvos, idant derėdama, augdama ir bujodama padėtų žmonijai kilnoti sunkų gyvenimo jungą!

Kas-kita alkoholis—gėrimas! Jis yra musų išradimas; daiktas, kurio ėsybė remiasi ant noro: męs-gi kartą supratę jo nereikalingumą, turėsim teisę panaikinti jį.

Kodėl ne?

Buvo laikas, kada duėlis buvo laikomas legališku bei morališku būdu sutaikyti du arba net ir daugiau asmenų, nežiūrint į tai, kad jis niekuomet neatnešdavo jokių gerų pasekmių, o visuomet blogas. Tai vienok, vos tik žmonija pajuto jo žabangus, duėlis dingo, kaip kamparas vandenyje!

Buvo laikas, kada poligamija vaidino labai svarbią rolę žmonių gyvenime. Ir tą — iš dalies — ką alkoholis daro dabar, poligamija darydavo tada. Gal būt, kad žydų tauta nebutų nusigyvenusi nuo koto, jei jos viešpačiai nebūtų taip pamylėję poligamijos.

Kaip ten nebuvo, mums rūpi tik tiek, tai yra, kad taip buvo. O taip buvo tolei, kolei žmonija nesuprato kad kentėti **jausmus** vergijoje, ne duok, Dieve!

Toks pat likimas turės tekt ir alkoholiui. Kaip greitai, sunku įspėti; tai vienok, pasiremiant bendru judėjimu, galima tikėties, kad daug greičiau, nei kam rodosi. Alkoholio klausimas jau daugiau neyra nuosavybe kelių asmenų, tautų ar draugijų, bet visuomenės; ką ji pasakys, tap turės būti; o viltis yra, kad ji neduos jokios užuvėjos alkoholiui.

Kaip ir kokiu būdu panaikinti alkoholį?

Paklausykim, ką Tolstojus sako: "Žmonės ne tuokart išsigelbės nuo tos pragaišties, kada nebegaus gerti, bet tada, kada nenorės gerti, nors ir butų prieš juos padeta degtinė ir nors jaustų jos kvapsnį". Tikra tiesa! Tik žinoma, ne dėlto, kad Tolstojus sako, bet dėlto, kad tai yra bendroji nuomonė, kurią Tolstojus pasisavino. Norėti paversti girtuoklį blaivu tada, kada jo gyvuliški palinkimai veikia visomis spėkomis, o protes pamestas pelėsiams, bergždžias darbas.

Ko tai neprikalbama blaivybės palaikymui! Ne vienam rodos: pakelk kainą ant svaiginančių gėrimų, ir bus atliktas kriukis. Kur tau! Juk "Benediktinka" yra daug brangesnė už paprastą degtinę, o tuli vynai net ir labai augštai stovi, tai vienok ar šie brangus gėrimai yra išliejami laukan? Kitas mano, kad uždraudus pardavinėti, ir dar labiau iš dirbinėti alkoholį, būtų viskas, ko reikia. Taigi, kad nebūtų! Ar daug blaivininkų padarė Maskolijos monopoliai? Ar daug prisidėjo prie blaivybės Suvienytosiose Valstijose įvykinimas šio principo kaikuriose apygardose? Labai mažai; ir tai... su skriauda tų pačių žmonių. Galutinai, ką reiškia teisės priešais žmogaus neapgalėmąjį norą, puikybę ir amžiną kerštą — niekad nepasiduoti? Anot žodžių Milton'o, "tas kurs apeina savo priešą su kumščia, apeina jo tik vieną dalį".

Kiekvienas gali surinkti atsakantį skaitlių vyrų, kad perbalsuoti priešais alkoholio pardavinėjimą. Kiekvienas gali surasti burėlį moterių ir įskverbti į jų protą blaivybės įdėją, bet kas iš to! Patyrimas parodo, kad tokia blaivybė, tai gyvi nuodai, kurie užkrečia šeimynas santaiką, meilę ir romybę. Kitaip ir būti negali Nes viens absoliutiškai blaivas, o kits girtuokliaująs, — dvi katės maiše, kurios niekad nepaliaus zurzėję. Kas aršiau, kad jie ne tik kad nemato nieko blogo alkoholyje, bet dar-gi žiuri į jį su sympatijos akimis. Krikštynos — alkoholis; vestuvės — alkoholis; šermenįs— alkoholis. Vaikinas eina atsiklausti pas merginą, visupirma, pats išmaukia kelę tą kaušų... drąsai; paskui, pažebojęs vieną–kitą bonką rūtos šakele nėša pas mylimąją — žodžiu, alkoholis jam, tai **bonum e toto genere suo**, kuris gydo žaizdą, ir paverčia sopulius į džiaugsmą, teip kad, norėdamas paversti jį blaivu, neužteks pasakyti: negerkk! Ne, padėk jam protauti: tegul jis pats pažįsta alkoholį; ir, jei dar liko vilties, kad jis kadanors paliks blaivu, tai tik tada, kad jis pats įsitikįs, kad alkoholis kenkia; kad girtuoklybė nedora, o blaivybė dora; tik tada, o ne tada, kada tu už jį protausi...

Morkus.

PRANEŠIMAS.

Turiu garbę pranešti lietuvių gerbiamajai visuomenei, kad pradejau versti lietuvių kalbon garsų A. Mohlio **4-iuose tomuose veikalą,** vardu: "Listy do Akademika" arba "W pogoni za prawdą", perdirbtą iš T. Gallerano: "Contravelleno religioso", turejusį nepaprastą pasisekimą kaip originale taip ir vertimuose į įvairias civilizuotų tautų kalbas.

Manau, kad ir lietuvių visuomenei toksai rimtas veikalas nemažiau yra reikalingas, kaip svetimtaučiams ir kad, išvertus į lietuvių kalbą, suteiks nemažą patarnavimą visiems tiems, kurie yra užsiemę svarbiausiais šių dienų gyvenimo klausimais.

Vertimas pirmiausiai tilps "Drauge", o paskiau bus atspaustas į atskiras knygas. Su tikra pagarba.

P. Kalnietis.

P. S. Kitų laikraščių meldžių tai atkartoti. **P. K.**

NAŠLAITIS.

Antanėlis neturėjo nei tėvo nei motynos, nei jokių giminių; neturėjo taipogi jis nei namų, nei savo lovos, nei kąsnelio duonos. Vargšas našlaitis gyveno be jokios globos niekas juo nesirūpino niekas jo niekuomet nepasiklausė, ar jis sotus, ar ko jam netrūksta. Ėjo vargšas keliu nuilsęs ir nežinojo, kur eina. Norėjo, valgyti, bet nieko neturėjo. Kojoms suskaudus sėdo Antanėlis prie kelio.

Pradėjo temti: artinosi naktis. Našlaitis labai bijojo budėti vienas per naktį. Pažiūrėjo jis augštyn; tamsiame dangaus skliaute pamatė žvaigždutę, kuri, tartum, jam mirktelėjo ir prašnabždėjo:

— Nesibijok, aš į tave žiūrėsiu!

Nubraukė našlaitis ašarą, sukalbėjo poterėlį ir nusiramino. Jis jau nesibijojo, nes atsiminė mamos žodžius kad danguje ir visur yra Dievas, kuris našlaičius ir pavargėlius laiko savo globoje.

Dar kartą jis pažiūrėjo augštyn, kur mirgojo žvaigždutė; jai meiliai nusišypsojo, atsigulė **ant žolės ir užmigo.**

Jam pabudus, **skaisčiai** švietė saulutė: buvo gražus vasaros rytas. Antanėlis pamatė keliu einančią žmoną miestan su pienu.

Pamačiusi vaikelį, žmona sustojo ir pasiklausė:

— Ką tu čia vienas darai laukuose?... Kur tavo motyna?

Mano tėvai mirė, — atsakė našlaitis — aš neturiu jokių globėjų.

Žmona davė vaikeliui duonos su pienu ir nusivedė jį savo pirkion. Vaikelis pas gerą žmoną išaugo, senatvėje ją maitino ir gerbė, kaip tikrą motyną.

Ksav. Vanagėlis.

„Draugo" Agentai.

A. Kasparavičius
27 E. 23 rd st.,
Bayonne, N. J.
Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.
T. Kizievič Box 167,
Minersville, Pa.
M. Karbauckas, 52 G. st.,
So. Boston, Mass.
J. Mikutaitis,
1438 Western ave.,
Allegheny, Pa.
J. Bartoševiče,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.
M. Urbanaviče, Box 33,
Thomas, W. V.
J. Antanaitis Box 22,
Swoyers, Pa.
J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.
Juozas Akevičius, P. O.
Silver Creek, Pa.
Vincas Staseviče,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich.

Naujosios minties gadyne.

PASAKA.

Iš angliško paėmė J. K.

I.

Baltrus Žirnius pakėlė akis nuo "pažangios" kningos ir pažiūrėjo ant savo pačios, kuri prie rūkstančios liampos taisė ir lopė neišmatuotą kruvą didelių ir mažų pančekų.

— Marijona, – tarė, – koks tavo biauriai šiurkštus ir susiraukęs veidas? Tai vaisius tavo tamsių ir neapšviestų smegenų. Reikia turėti šviesios ir prakilnios mintįs. Reik apsišviesti!

Marijona vos buvo pabaigusi skalbti didelį drabužių pundą ir atlikusi visokios rųšies naminį darbą. Tikką suguldžiusi į vieną lovą penketą savo vaikučių, nuo vieno iki aštuonių metų, ji nors pailsusi ir snausdama, lopė vienok jų pančekaites, kad neleisti dovanai laiko. Taigi tas neužtarnautas vyro papeikimas sujudino jos jausmus. Pažiūrėjo ant jo iniršusiai.

— Šviesios ir prakilnios mintįs — apie ką? — suniurnėjo.

— Ką aš žinau, apie ką? Reik tik jos turėti. — Ieškojo knygoje pagelbos. — Įtikrink save, kad esi laiminga, sunaudok tam kiekvieną progą, ir šviesios mintįs rasis savaimi. Auklėk savyje dvasios prakilnumą, ir tavo veidas bus šviesus. Šypsokis visados. Man, rodos, Marijona, kad tu neperdaug dabar juokies. Koks buvo skirtumas, kaip mudu žadėjova susipačiuoti!

Jis toliau vartė kningos puslapius. Marijona vėpsojo į jį nepasijudindama, tartum užhypnotizuota.

— Tos mintįs apie pasisekimą yra stačiai nepalyginamos vertės, — tęsė Žirnius toliaus. — Sakau tau, niekados nesirūpink. Keldama ir guldama galvok, kad tau viskas sekasi, ir tikrai seksis. Jau trečia diena aš vis galvoju apie pasisekimą, o tu rūpiniesi ir darai savo veidą dar negražesniu.

Marijona kruptelėjo, lyg staiga pabudusi iš sunkaus miego.

— Vis galvoji apie pasisekimą! — ištarė pro dantis. — Tai tokiu budu nori gauti sau darbą!

— Tu perdaug neužsipulk aš ieškau sau darbo, — pabarė ją vyras aštriai.

— Ieškai darbo ir meldiesi, kad jo negautum, nes saliunas geriau kvepia, — atsakė piktai Marijona.

— Ką kalbi, Marijona?

Ji piktai nutraukė susipainiojusį siulą.

— Aš sakau, kad tau puikiai sekasi, nėr' ką kalbėti!

Žirnius suširdo ir pasiputusiai toliau vartė "pažangius" puslapius. Marijona dirbo su inirtusiu smarkumu. Užlopius paskutinę skylę, ji pakilo pasiėmė gurbelį ir nuėjo ant viršaus. Tenai įžengusi į kambarį, kur vaikučiai ramiai miegojo, Marijona užsižibino šviesą ir pažiūrėjo į seną veidrodį.

Seniai jau Žirnienė buvo su atsidėjimu žiurėjusi į veidrodį. Neturėjo laiko tokiems niekniekiams. Taigi pamatė, kad veidas tenai atsimušęs nebuvo perdaug meilus. Jame jau buvo išnykę visi pėdsakiai moteriškos tuštybės.

— Koks buvo skirtumas, kad mudu pačiavomės, — atsiminė vyro žodžius.

Smarkus piktumas žibterėjo jos akyse.

— Taip, kad butuva nesusipačiavę, aš dar ikšiol būčiau vėjavaikė.

Bet kas čia dabar daryti? "Visados šypsokis, jis juk sakė, — Marijonai pašėlupasakė". Marijona pašėluvęs nusigando. Mėgino šypsoties linksmiau, vienok raukšlės ant veido nenorėjo išnykti. Indėjusi pirštus į burną, tempė augštyn kampus savo lupų. Nusigandęs balsas suklyko už jos pečių:

— Mama, ką tu darai?

Marijona kruptelėjo, pamačiusi veidrodyje nusigandusį veidą trečiojo savo sunaus. Atsigrįžo piktai.

— Ne tavo reikalas Adolfe Žirniau, — smarkiai užsibarė. — Jei katras jųs atsilieps, tuoj' atsinešiu rykštę!

Išgirdęs pažįstamą barantį balsą, Adolfas nusiramino ir užmigo. Žirnienė nuvėjo į savo kambarį ir užtrenkė duris. Užsitikrinus, kad jos nieks nemato, griebėsi už "pažangios" kningos. Taip ten viskas buvo gražiai išsvajota ir sudėstyta, kad žmonių gyvenimas visai kitaip išrodė ant rašto, ne kaip ištiesų. Taip, taip, nieko neveikti ir gyventi pagal kningas butų labai lengva. Tada bepiga šypsoties ir turėti šviesias mintis.

II.

Apie septintą valandą iš ryto Balrtus Žirnius pabudo ir nusistebėjo patėmijęs, kad jo pati vietan triusties apie pusryčius romiai sau miegojo. Paprastai Žirnienė keldavosi kaip penkios, apsišluodavo, apžiurėdavo vaikus ir septintą valandą iš ryto visi jau sėdėdavo prie pusryčių; o dabar... Kas čia pasidarė?

Baltrus ne be piktumo atsiliepė:

— Kas tau yra, Marijona? Ar sergi? Juk jau septynios!

Marijona atidarė akis.

— Ar taip? — užklausė abejingai.

Baltrus sukruto:

— Ar tu nekelsi?

— Nėr ko skubinties, – atsakė pati žiovaudama. Aš prilaikau šviesias mintis ir menu, kad ankstybas kėlimas tam kenkia. Elzbieta! — sušuko ant dukters, – aprėdyk tuoj vaikus ir duok jiems pusryčių. Gėda tokiai didelei merginai tinginiauti!

(Elzbieta ėjo devintus metus.)

Žirnius dairėsi, nežinodamas, kas čia atsitiko.

Išpalengvo Marijona atsikėlė, pradarė langą ir ėmė giliai kvėpuoti.

— Linksmybė, laimė! — šnabždėjo lyg svajodama.

Žirnius pašoko. Net išgąstis atsimušė jo akyse.

— Ką tu, po plyniu, darai, Marijona?!

Ji atsigrįžo piktai, bet tuoj' meiliai nusišypsojo.

— Aš jau apsišviečiau, ji saldžiai atsakė. Skaičiau tavo knygą vakar vakare ir radau ten puikių daiktų. — Ji paglostė savo plaukus. — Aš graži, aš jauna! — tvirtino su šviesiomis akimis.

— Tu paika, pusgalvė! — sušuko Baltrus. — Mesk į šalį savo kvailumus ir duok pusryčių. Žinai, kad turiu eiti ieškot darbo.

Marijona atsidusėjo.

— Aš turtinga. — Matydama, kad Žirnius jau apsirėdė, smarkiai ant jo suriko: — Pasiimk pats pusryčius! Tu gali taip greit gauti darbą namie, kaip ir saliune. Tė as duos jums pusryčius! Su puikybe apskelbė nusistebėjusiems vaikams, kurie apstoję klausėsi tos neparastos šnekos.

Kada supykęs vyras nuvėjo su vaikais į kuknią, Žirnienė nesiskubindama apsirėdė, dažnai žiūrėdamasi į veidrodį. Atėjus į kuknią, patėmijo, kad Elzbieta iš visų pajiegų stengėsi pastatyti stalą į savo vietą. Vaikai verkė, o Baltrus su nebvilčia vaikštinėjo apie pečių.

Žirnienė pažiurėjo į puodą.

— Čia reikia daugiau vandens! — paliepė vyrui.

— Šitaip? — tarė per dantis Žirnius, drebančia ranka griebė virdulį, ir sriovė verdančio vandens pasiliejo ant jo blauzdos.

Baltrus keikdamas šokinėjo po kuknią, o Marijona šypsojosi.

— Ko tu juokiesi? — šaukė vyras pašėlusiai.

— Aš prilaikau linksmas mintis, — laimingai atsakė Marijona ir paėmus virdulį pripylė vandens į avižinę košę.

Baltrus žiurėjo ant jos su išgąsčia, čiupinėdamas savo koją.

— O! man rodos, tu nelabai pasižeidei, — tarė linksmai pati ir parengė pusryčius.

— Tuojaus pavalgius, Elzbieta, nuneši skalbimą pas Kaulinskus. — Aš daugiau neskalbsiu namie! — paliepė rusčiai savo dukterei.

— Neskalbsi namie! — suriko Baltrus. — Ugi kaip męs išsimaitysime, man neturint darbo?

— Nesirupink, Baltrau, ir negadink savo veido, — atsakė pati. — Aš auklėsiu pasisekimo mintis. Kaip abudu imsiva galvoti, kad mums sekasi, tuoj' viskas eis kitoniškai. Visą dieną aš svajosiu apie turtus, o jie tikrai ateis, taip sako "pažangi" kninga.

Baltrus neatsakė nei žodžio. Prarijęs pusryčius, užsidėjo kepurę ir nutimpino į Mešlungio saliuną.

Įsitikrinus, kad vyras negreit sugrįš, Marijona nuprausė ir aprėdė vaikus ir išleido juos žaisti, o pati užlipo ant augšto ir užsidarė.

III.

Kada apypiete Baltrus sugrįžo alkanas ir piktas, tai patėmijo, kad blogiausi jo lūkesčiai išsipildė. Nesumazgoti indai riogsojo ant stalo, pečius buvo užgeseęs, o alkani vaikai viens kitą besistumdydami iššnipinėjo visas pakampes, kad radus ką nors valgyt.

— Mama užsidarė ant viršaus ir pasakė, kad tėtis pagamįs pietus, o mums uždraudė lįsti jai į akis, nes gausime su rykšte! — ašarodama skundėsi Elzbieta.

Baltrus užlipo augštyn, paklabino duris, o radęs jas užrakintas, pradėjo baisiai baladotis.

— Marijona, ką tu veiki? — šaukė iniršusiai.

Ramus balsas atsiliepė iš vidaus.

— Aš prilaikau tylėjimą. Eik šalin nesibeldęs!

— Tylėjimą! — šniokštė užduseęs Baltrus. — Aš norėčiau žinot, kokius juokus tu čia kreti. Pietųs nekaisti, o tu sau tinginiauji.

Balsas iš vidaus pasidarė smarkesnis.

— Pietus pats sau pasigamink, — atrėžė aštriai. — Tu nieko neveikei per dvi savaiti. Nesuprantu, kaip aš galiu užlaikyti ramias ir pra kilnias mintis, jei tu šukauji už durų?

— Bet, Marijona, — maldavo jau Žirnius, — juk ne laikas paikyties su kokia tai tyla, kada reik duoti pietus.

— Ar šitaip? — neapsileido Baltruvienė. — Juk kninga sako, kada esi persidirbęs, tai reikia ramiai atsilsėti. Aš taip jau persidirbus, kad man priguli mažiausia metai smagios tylos ir pasilsio. Ir juo labiau čia, Baltrau, ginčisiesi, juo ilgesnio man reikės tylėjimo, kad sugrįžti į tvarką!

Žirnius užkeikė per dantis, bet matė, kad nėr kas daryti. Nulipęs žemyn, pilnas pagiežos, pakūrė pečių su lapais prasikaltusios kningos.

— Kur yra duona? — užklausė Baltrus Elzbietos, šeip teip surinkęs aštuonias bulves ir sudėjęs jąs į puodą.

— Nėra duonos, — atsakė Elzbieta trumpai. — Mama pasiėmė paskutinius pinigus ir nusipirko sau rožę.

Žirnius staiga atsisėdo ir apvertė statinę.

— Ką? — suriko. — Ar ji iš galvos išėjo?

— Aš nežinau, — atsakė Elzbieta.

— Ar ji suvalgė tą rožę? – kvotė Baltrus.

— Ne, tėti, kaip ją valgys? Įstatė ją į bonką, atsisėdo ir žiurėjo. Sakė, kad ji nori gėrėties grožybe, — paaiškino mergaitė.

— Gėrėties perkunu! — sugriežė dantimis Žirnius.

Ir smeigė piktai su šakute į vieną bulvę, bet rasdamas ją perkietą, sumedžiojo **bliudą atšalusių žirnių ir valgė. Neradęs daugiau nieko, Baltrus išėjo per duris ir** traukė šiuo kartu į priešingą pusę Mešlungio saliuno.

IV.

Sugrįžo lygiai kaip šešios, bet jau kur-kas smagesnis. Indus rado jau sumazgotus ir kuknią išvalytą, bet jokio ženklo rengiamos vakarienės, Vaikai romiai žaidė ant kiemo, o pati sėdėjo pas langą ir su šviesiomis akimis žiūrėjo į rožę, įkištą į sugurintą bonką.

Žirnius suvaldė savo jausmus.

— Matau, kad apsiliuobei, Marijona, — atsiliepė švelniai.

— Taip, atsakė pati. Pažiurėjo ant jo su nusišypsojimu, kurio taip ilgai mokinosi prieš sumuštą veidrodį. — Žinai, Baltrau, tas tylėjimas tai puikus dalykas! Valandėlę jaučiausi kaip naujai atgimus ir tuomsyk apsivaliau. Bet permažai dar tylos. Jaučiu, kad kasdieniniai rupesčiai gal vėl sugrįžti. Labai man gaila, kad vakarienę pats turėsi pasigaminti.

Ir vėl nusišypsojusi žiurėjo į rožę. Piktumas virė Žirniaus gįslose, bet laikėsi.

— Norėčiau, kad mestum į šalį tą kvailą šypsojimąsi. — tarė Baltrus jau netekęs kantrybės.

Baisųs, pikti žodžiai veržėsi jam ant lupų. Išbėgęs ant kiemo, pradėjo skėtrioti rankomis taip keistai, kad einantieji pro šalį atsistojo ir žiurėjo išsižioję.

Sugrįžo į vidų.

— Ką aš gausiu ant vakarienės? — užklausė švelniai.

— Yra keletas bulvių, galį jas išsikepti, — atsakė Marijona.

Žirnius nieko nesakydamas pagamino vakarienę, su sodino pas stalą vaikus, bonką su rože pastūmė pas Marijoną ir atsisėdo ant savo vietos! Valgydamas stropiai vengė jos šypsojimosi. Pavakarieniavęs griebėsi mazgoti šaukštus.

— Eikite šen, judu didžiausiu, — paliepė vaikams, — padėsite man sumazgoti indus.

— Dėlko mama nemazgoja? — užklausė Elzbieta.

— Jusų mama žiurisi į rožę, atsakė Baltrus pašiepiančiai, — greičiau.

Atlikęs darbą, Žirnius nusivedė vaikus ant augšto, nurėdė juos ir suguldė, o paskui sugrįžo žemyn, kur Marijona, atsisėdus ant siubuojančios kedės, šypsojosi ir žiurėjo į rožę.

— Marijona, — užklausė Žirnius maloniai, — ko tu žiuri į tą rožę?

— Kninga liepia gėrėties gražumu, — atsakė pati, pakėlus ant jo laimingas akis. – Žiurėdami ant gražių daiktų, puikių paveikslų, ar net ant paprastos gėlės, męs priprasime visame matyti grožybę.

— Marijona! — apskelbė Baltrus iškilmingai, — tu man gražesnė už visas žydinčias gėles!

— Žiurėk tu jo! — sušuko pati, — tik viena diena, o jau tiek manyje randa skirtumo!

— Aš nesakau, kad tik šiandien, — skubinosi užtikrinti Žirnius. — Aš myliu tave tokią, kokia buvai pirmiaus. Bet žinai, tas paikas šypsojimasis tau suvis nepritinka.

— O, tik palauk, dabar pergreit. Kninga sako, kad taip reikia daryti savaites, mėnesius kaip kada, o tada tik tą gerai suprasi. Turi buti, kantrus, Baltrau!

— Savaites! — mėnesius! — suriko Baltrus nusigandęs. — Žinai ką, Marijona, vakar aš tik juokus krėčiau. Tu man iš teisybės daug dabar gražesnė, negu prieš vestuves!

Tai pasakęs, Žirnius atsilošė ir tėmijo, kokį įspudį padarys jo žodžiai. Marijona neapsileido.

— Aš noriu būti graži visiems, noriu būti graži pati sau!

Baltrus sunkiai atsiduso.

— Turiu tau ką pasakyti, Marijona. Aš šiadien gavau darbą už du dolieriu ant dienos. Biauriai sunkus, ypač kad aš dabar neišgaliu, bet — čia Žirnius da giliau atsiduso, — jei man prižadėsi pamesti tas savo paikystes, tai aš darbo niekados neapleisiu ir neisiu į saliuną — dievaž!

Marijona atsistojo.

— Na, jei aš jau tau gana graži, tegul bus tam viskas pabaiga.

Tuojaus susirado gurbelį ir pradėjo lopyti pančekas po senovei. Nežinia, iš kur ištraukė kningą ir padavė Žirniui.

— Tai yra biskį naudingesnis skaitymas, — tarė Marijona. — Gavau tą nuo Prusienės. Tos kningos vardas: "Darbas—tai vyro išganymas".

Kada Baltrus paklusniai pasilenkė ant naujos kningos, Marijonos akyse nušvito pergalės džiaugsmas. Ant jos veido sugrįžo paprastas, kasdieninis šypsojimasis.

Galas.

Kuriu skaitytoju prenumerata pasibaigusi, tiems šis numeris bus paskutiuis.

AR TURI PILIETIŠKAS POPIERAS?

Lapkričio 8 d. buvo triukšminga Suvienytose Amerikos Valstijose. Tą dieną rinko naujus urėdninkus. Kiek vienas pilietis sulyg sąžinės turi duoti savo votą tam kandidatui, kuris yra tinkamesnis ir visuomenei naudingesnis. Tečiaus prisižiurėjus balsuojantiems matosi kas kita. Dauguma atiduoda savo balsus ne tinkamiausiam, bet tam, kuris jį pasamdo. Parsisamdo-gi už mažą pelną — už tris—penkis dolerius, o dažnai svaiginančių gėrimų užtenka.

Musų žmonės taip daro dėlto, kad nesupranta blogų pasekmių savo darbo. Męs mokame skųstis ir dejuoti, kad sunku, bet męs nieko neveikiame, blogą su šaknimis prašalinus. Priešingai, męs savo pilietiškomis teisėmis, parsiduodami politikieriams, blogą palaikome. Rinkimai turi apseiti be kyšių; imti pinigą už votą, kurį turi veltu duoti tinkamesniam kandidatui, yra nedora ir priežasčia daugelio blogo. Už pinigus išrinktas urėdninkas, išdavęs tūkstančius rinkėjams, nežiurės visuomenės labo, nežiurės teisybės, bet tykos, kad atsiėmus išduotus per rinkimus pinigus ir da prisilupti ateičiai. Dėlto mažai yra gerų urėdninkų, mažai teisybės, o daug blogo ir yvairių sukčybių. Darbininkų buvis nepasigerįs, teisės nepasididins, kolei nesusipras jie savo priedermės, kad piliečiui parduoti savo votą ir pinigą už tai imti nedora.

Męs ateiviai doriau ir teisingiau apseikime votavimuose. Juk musų išrinktiejei turi mus atstovauti, musų reikalus ir teises ginti. Jei išrinktume savą žmogų, arba dorą svetimtautį be kyšių, tuomet jie mus tinkamai atstovautų, musų reikalus gintų, už mus darbuotųsi. Ateivių teisės siaurįsis, jei męs neturėsime legisliaturoje savo reprezentantų, nes politikieriai bijosi, kad ateiviai nepaimtų viršų politikoje. Pradėkime patįs rūpinties savo ateitimi. Lyg šiol visokie politikieriai su mumis, kaip su avinais, darė ką norėjo, o darė ant musų nenaudos. Pažinkime savo iegas ir supraskime, kad laikas pakilti mums politikoje ir kovoti už platesnes teises; laikas matyti savo prakilnius tautiečius viešuose urėduose, nes mūs ateivių (lietuvių, lenkų, slavokų ir kitų) nemažas yra procentas ir vyrų tinkamų į urėdus turime. Štai, paveizdan, Luzernės paviete ateiviai—piliečiai daro keturias dešimtą procentą votuojančių. Tai beveik pusė votų. O ką męs turime? Gumbą... Reikia tatai mums ateiviams susipažinti, sueiti vienybėn, sudaryti bendrą politikos ratelį. Butų tai didelė iega, su kuria turėtų skaitytis kazokai ir kuri pasekmingai galėtų kovoti už mūsų teises.

Politika lošia svarbią rolę žmonių gyvenime. Męs tečiaus mažai jąja interesuojamės. Yra lietuvių nuo 15 metų Amerikoje, bet neturinčių pilietiškų popierų (citizens); tai perdidelis apsileidimas. Pilietiškos popieros butinai reikalingos kiekvienam Amerikoje gyvenančiam dėlei skaitlingų priežasčių:

1. Neturėdamas pilietiškų popierų, neturi šios šalies gyventojo teisių.

2. Jau šiadien daugelyje vietų negalima gauti geresnio darbo be pilietiškų popierų. Neužilgo susilauksime, kad kasyklų darbininkai ne budami piliečiais (citizens), negaus mainierskų popierų.

3. Kaikuriose valstijose jau uždraudžiama nepiliečiams laikyti biznį.

4. Męs galime čia įgyti geresnes teises negu tėvynėje galėdami išsirinkti valdininkus ir savo atstovus, kurie reprezentuodami mus legisliaturoje, išleidžia parėdymus ir nustato teises.

5. Jei męs nesirūpinsime turėti legisliaturoje savo reprezentantus, tai netolimoje atetyje uždraus ateiti Amerikon.

6. Daugiau turėsime votų, didesnė musų iėga.

Dėlei tų ir daugelio kitų priežasčių ateiviai privalo paskubėti išsiimti pil. popieras. Už metų, kitų bus sunkiau.

Lapkričio 28 d. Scranto'o teismo rumuose apie 20 lietuvių gavo pilietiškas popieras. **Marmuks.**

ŠUO BIČIULIS.

Augštai pastogėj, mažame kambarėly, gyveno vienas senutis, kuris turėjo šunį— **pudelį.** Šuo labai mylėjo ir labai ištikimai tarnavo savo ponui, todėl jį ponas Bičiuliu ir praminė.

Išryto, pabudęs, senutis kasdieną šaukdavo: — Bičiuli!

Šuo ūmai keldavosi, ieškojo pintinukės, ir paėmęs ją snukin, bėgdavo pas kepėję **pyragaičių parneštų.**

Jau nuo kelių metų kepėjas pažino šunį, todėl jį kasrytą pasveikindavo:

— Bičiuli, kaip laikaisi šuneli?

Šuo vietoj atsakymo sukinėdavo uodegą į visas puses ir tartum sakydavo:

— Ačiu Tamistai už atmintį; aš gerai miegojau, tik dabar esmi labai alkanas.

Kepėjas padėdavęs tris pyragėlius pintinukėn ir vieną, vakarykščią, paduodavęs, bičiuliui suėsti.

Šuo statydavo kašelę (pintinukę) ant grindų ir tuojaus suėsdavo savo pyragą. Jis ir daugiau tokių senų pyragėlių su pasimėgimu butų suėdęs, bet nesmagu buvo daugiau nuo kepėjo prašyti; todėl, apsilaižęs, uodega kelis syk pasukdavo, lyg **ačiu** sakydamas ir, greit pintinėlę pagavęs, bėgdavo namo.

Vidudieny senutis, šilčiau apsivilkęs, pasakydavo savo šuneliui:

— Bičiuli, eisiva pasivaikščioti!

Šuo, girdėdamas tokius žodžius, tuojaus surasdavo pono kepurę, kalošus, skėtį ir paskui bėgdavo trepais žemyn, linksmai bėlodamas.

— Tegul visi žino, manė šuo, kad su ponu einava pavaikščioti: au, au, au!

Įvairiomis gatvėmis senutis vaikščiojo, bet galų-gale visuomet užsukdavo Trakų gatvėn, kur valgykloje pietuodavo.

Ksav. Vanagėlis.

Kone žemės drebėjimas.

Pati į savo vyrą: — Šiandien po pietų norėčiau išeiti į miestą nusipirkti šio-to, jei oras bus geras. Ką laikraščiai sako, mielasis, apie tai?

Vyras: — Lietus, ledai, perkunija, žaibai, šturmas...

S. L. R. K. A. Reikalai.

Vyriausybes Susirinkimas.

Gruodžio 12 d. pirmą valandą po pietų, Mahanoy City, Pa. p. A. Danisevičiaus, Sus. kasininko, namuose 630 W. Centre st., atsibus S. L. R. K. A. centro valdybos susirinkimas aptarimui musų garbios Organizacijos reikalų. Veikiantieji Centro Valdybos nariai yra meldžiami į tą susirinkimą ypatiškai pribūti.

Su pagarba

Jonas Rikteraitis.
S. L. R. K. A. pirmsedis.

Susiv. L. R.-K. A. Kasos Stovis.

SPALIO MĖNESIO INEIGA.

	Bertainines	T. centu	Vaikų skyriaus	II Skyriaus	III Skyriaus	už organa
Donora, Pa.	8.00	.20				
Worcester, Mass., 98 kp.	5.75					
Hastings, Pa.	12.00					
Donora, Pa.	2.50	.20				
Baltimore, Md.	8.00	.20				
Cleveland, Ohio. 8—9 kp.	22.50					
Duquesne, Pa.	7.50					
Scranton, Pa., 83 kp.	10.50					
Pittsburg, Pa., 14 kp.	2.50					
Chicago, Ill. III bert. 15 kp.	27.00					
Shenandoah, Pa., 4 kp.	15.00		.50			
Oregon City, Oregon	4.00					
Worcester, Mass., 98 kp.	4.00					
Grand Rapids, Mich.	6.50		.50			
Thomas, W. Va.	1.00					.25
So. Boston, Mass., 21 kp.	32.00		1.50			
Cleveland, Ohio., 50 kp.	2.50					
Brooklyn, N. Y., 56 kp.	21.00					
Cincinati, Ohio.	2.00					
Duryea, Pa.	87.00		5.50		1.68	
Reading, Pa.	5.00					
Sheboygan, Wis.	2.50					
Ansonia, Conn.	4.00					
Shenandoah, Pa., 4 kp.	5.00					
Youngstown, Ohio.	9.50					
Chicago, Ill. nauja 67 kp.	6.50					
Plymouth, Pa.	24.50					
Homestead, Pa.	42.00		1.50			
New Britain, Conn., 63 kp.	1.00					
Bernice, Pa.	4.50					
Mt. Carmel, Pa.	18.50					
St. Louis, Mo.	2.00					
Norwood, Mass.	11.00	.10				
Cumbola, Pa.	8.50					
Bayonne, N. J.	22.50		.50			
Duryea, Pa.	.50					
Cambridge, Mass.	1.00					
Easton, Pa.	8.00					
Mahanoy Plane, Pa.	6.00					
Wilburton, Okla.	14.00					
Westville, Ill.	11.00					5.46
Sugar Notch, Pa.	11.50		1.50			
Wanamie, Pa.	26.50	5.30	2.00			5.73
Waterbury, Conn., 107 kp.	30.00		3.00			
Chicago, Ill., 100 kp.	9.00					
Forest City, Pa., 2 kp.	53.50					
Old Forge, Pa.	17.00					
Hudson, Pa.	7.00					
Morgan, Pa.	6.00					
Scranton, Pa., 30 kp.	45.00	.10				
Lewiston, Me.	15.50					
Gilberton, Pa.					2.07	
Chicago, Ill., 99 kp.	9.50			2.64		
Worcester, Mass., 41 kp.	28.50	.10				
Shamokin, Pa., 12 kp.	14.00					2.25
Shamokin, Pa., 53 kp.	7.50					
Swoyers, Pa.	33.00		14.00			
Valparaiso, Ind.	2.50					
Waterbury, Conn., 71 kp.	8.50					
Waterbury, Conn., 91 kp.	89.00					
Cleveland, Ohio,, 8 kp.	26.00					
Cleveland, Ohio., 9 kp.	19.50					
Meriden, Conn.	7.50					
Kensington, Ill.						1.97
Portage, Pa.	11.00					2.97
Paterson, N. J.	12.50					
New Britain, Conn., 109 kp.	17.00					
Du Bois, Pa.	6.50					
Wilkes-Barre, Pa.	70.00			1.68		
Haverhill, Mass.	12.00					
So. Boston, Mass., 95 kp.	4.00					
Union City, Conn.	7.50		.50			
Curtis Bay, Md.	18.50	.15	.50			
Shenandoah, Pa., 40 kp.	94.50					
Tamaqua, Pa.	12.00		.50			
Waterbury, Conn., 11 kp.	60.00		7.00			
Exeter Borough, Pa.	6.50		2.50			
Chicago, Ill., 85 kp.	21.00					
Chicago, Ill., 99 kp.	2.00	.10				
Connerton, Pa.	5.50					
Forest City, Pa., A. S.	1.00					
Elizabeth, N. J., 66 kp.	33.50					
Brooklyn, N. Y., 42 kp.	15.50		2.50			
Waterbury, Conn., 91-107 kp.	5.00					
New Philadelphia, Pa.	33.00		1.00			
Edwardsville, Pa.	92.50		3.00			
Chicago, Ill., 16 kp.	15.50					
Hazleton, Pa.	11.50					9.91
Waterbury, Conn., 107 kp.	2.00					.25
Eynon, Pa.	8.00					
Newton Upper Falls, Mass.	2.00					
So. Bethleham, Pa.	2.50					
Mahanoy City, Pa.	103.00					3.50
Philadelphia, Pa., 10 kp.	9.00					
Ellsworth, Pa.	2.00					
Braddock, Pa.	3.00					
Ashley, Pa.	8.50					
Allegheny, Pa.	8.50					
Luzerne, Pa.	72.00		6.00			
Elizabth, N. J., 3 kp.	21.00					.75
Rhone, Pa., 114 kp.	33.00					
Sag Harbor, N. Y.	4.00					
Chicago, Ill., 15 kp.	27.50	.20				
Mc Kees Rocks, Pa.	2.50					
Maspeth, N. Y.	11.50					
Lawrence, Mass. 97 kp.	20.50					
Northampton, Mass.	8.00		2.00			
Rochester, N. Y.	12.00			1.89		
Shenandoah, Pa., 40 kp.	1.00					
Brockton, Mass.	10.50					
Forest City, Pa., 5 kp.	9.00					
Wilkes-Barre, Pa.	4.00					
Philadelphia, Pa., 20 kp.	13.00					
Minersville, Pa., 24 kp.	68.00					.25
Shaft, Pa.	17.50					
Newark, N. J.	54.00		.50			
Shenandoah, Pa., 40 kp.	2.00					
Port Chester, N. Y.	27.50					
Viso	$2093.25	6.65	58.50	6.21	33.04	5.00
Nuo Rugs. pas kasier. liko	915.56	350.12	138.75	40.80	97.69	96.25
Kartu	$3008.81	356.77	197.25	47.01	130.73	101.25

Viso labo Spalyje pribuvo $3.841.82.

SPALIO MĖNESIO IŠEIGA.

Teresei Varanavičienei už a.a. Liudvyką Varanavičių, 7 kp. Pittston, Pa.	150.00
Magdei Pranienei už a.a. Petrą Pranį, 36 kp. Newark, N. J.	150.00
P. Mikalauskui 21 kp. Sekretoriui už prikalbinimą 5 naujų narių	1.25
K. J. Krušinskui alga nuo 23 IX iki 23—X.	50.00
P. Saulėnui, 107 kp. Sekr., už prikalbinimą 11 naujų narių.	2.75
Juozui Mikutaičiui už a.a. Jur. Daukšą, 87 kp. Allegheny, Pa.	150.00
Jurgiui Miliauskui už a.a Joną Vitkauską, 11 kp. Waterbury,	150.00
"Draugui" už du mėnesiu, Liepos ir Rugpiutį, po 2356 egz. ant savaitės	94.24
Kun. A. Staniukynui 25 seimo pripažinta iš Tautiškų Centų Šv. Kazimiero vienuolėms	100.00
J. J. Paukštys už ženklelius 25 seimo	10.00
Antanui Katkevičiui, 77 kp. Sekr., už prikalbinimą 6 naujų narių	1.50
Viso:	$1.009.74
Viso spalyje inėjo	$3.841.82
Viso spalyje išėjo	$1.009.74
Iki 1 dienai lapkričio pas kasierių lieka	**$2.832.08.**

A. DANISEVIČIUS, kasierius.
K. J. KRUŠINSKAS, sekretorius.

ŽYDŲ AGENTŲ APJAKIMAS.

Pažįsti, skaitytojau, rudabarzdį ir juodabarzdį savo prietelį. Žinai, kad Lietuvoje be jo neapsiejai. Ar reikėjo kas pirkti, ar parduoti, ar gauti koks patarimas, traukei pas žydą. Bet čia Amerikoj' jų lyg ir nematyt. Jei neteko būti New Yorko, Bostono, Cambridge'io žydijoje, kur da jie visi prisilaiko barzdų ir peisokų, tai rodos, kad Amerikoje jų negalėtum nei atskirti. Visi nusiskutę, švelnųs, — gyvi amerikiečiai. Vienok klysti, Brolau, jei manai, kad jų čia mažai. Žydų čia yra netoliesia du milijonu ir savo rankose jie turi ne tik daugybę bankų, amatų ir prekybos, bet ir mokslišskos įstaigos negali nuo jų apsiginti. Apskaityta, kad New Yorko augštesnėse mokyklose yra 70 procentų žydų mokytojų. Ir visi jie darbuojasi. Augštesnioji kliasa varo savotišką švietimą, žemesnės gi rųšies verteiviai platina ištvirkimą. Žydai turi apžioję kuone visus draugijos sluogsnius ir visokie socijaliniai judėjimai be jų neapsieina. **Ypatingai jie turi savo globoje socijalizmą, kurs, drąsiai galima sakyti, yra išėjęs iš žydų lopšio ir skelbiamas žydų lėšomis. Socijalizmo išradėjas — Marksas, buvo žydas, ir smarkiausi jo vadovai yra** Vokietijos žydai. Taigi ir musų cicilikai teipgi yra žydų tarnais, nes visi jų rajonai priklauso prie tautos ar provincijos valdybos, o toji susineša su socialdemokratų centru, kurs yra žydų kontrolėje. Vienu žodžiu, ta "jaunutė idėja", kaip ją vadina "Keleivis", yra žydų išgalvota. Kad cicilizmas šiandien madoje, tai žino visi kriaučiukai, kurie, kaipo pažangus gaivalas, pirmiausiai už jo griebiasi, bet retai kuris numano, kad cicilikaudamas jis taippat tarnauja žydams, kaip ir dirbdamas jų krautuvėse, Ta "jaunutė idėja" turi ir savo agentus, tarp kurių atsiranda bernukų, vos mokančių vadžioti su šipuliu raides, bet užtenka jiems tik apsiskelbti esant cicilikais, ir su vienu ypu pastoja mokslo vyrais.

Bet nevisi žydų agentėliai yra tamsųs. Atsiranda terp jų ir mokinių pavarytų iš gimnazijos už pažangumą darbuose ir atžagareiviškumą moksle, yra zakristijonų ir vargoninkėlių, atstatytų nuo vietos už visokias "dorybes", kaip kada, lyg šviesi kometa, perlekia per rajonus koks pabėgėlis studentas; randasi taipgi advokatėlių ir daktarėlių. Iš šių paskutinių yra žymiai užsitarnavęs Dr. Jonas Šliupas, kurį išpultų pavadinti žydišku ober—agentu. Mėginta buvo pritaikyti p. Šliupui Kurėjų—Kurėjo vardas, bet jis nuo to purtosi, matomai jausdamas, ęsąs nevertu to prakilnaus nors stabmeldiško urėdo. Mano nuomone pavadinti jį žydų ober—agentu butų visiškai teisinga: viena, kad tas vardas duotų jam ir garbę ir pilnai pažymėtų jo veiklumą ir antra, kad žodį "agentas" jis pats su noru vartoja ir net kunigus "Romos agentais" vadina.

Taip mandagiai kunigus užvadinęs, garbus ober—agentas pilnai papuošia "Keleivio" skiltis savo margu stylium ir da margesne etika. Ar ne stebėtina, girdi, kad kunigai netik ką šmeižia mane per pamokslus, bet da-gi nori užkariauti "Keleivį" ir "Tėvynę" ir tenai įsilpinti savo straipsnius prieš mane!

Tokiam liudnam dalykų stovyje męs galime tik išreikšti p. ober—agentui gailestingą užuojautą. Skaudu matyti, kaip priešai veržiasi net į cicilikų tvirtoves. Gerai dar, kad "Keleivis" ir "Tėvynė" pasirodė ištikimais, nes kitaip... kitaip... ar nežinote, kad genijui reikia tik vieno žingsnio, kad iš galvos išsikraustyti?!

Bet p. Šliupo suraminimui galima užtikrinti, kad "Keleivio" skiltįs nereikalauja ypatingo apdraudimo, — patogus raštas ten tik netyčia pasirodo, — ir jei koks kunigas pasiuntė tenai savo pasitejsinimą drauge su p. Šliupo kritika, tai tik dėlto, kad išmėginti to laikraštėlio bešališkumą, kuriuo cicilikai teip didžiuojasi. Juk man rodosi, kad ir pirmeiviškas protas gali suprasti, kad kas duoda vietą šmeižimams, tas turėtų priimti ir priešingos pusės pasiteisinimus. "Keleivis" čia pasielgia pagal savo etiką ir p. Šliupui nereikėjo nei akimirksnį už tai drebėti.

P. Šliupas vadina kunigus Romos agentais ne be siekio.

Tokiu vardu nori pažeminti katalikų bažnyčią, liepdamas jai atlikti tik komercijinį darbą, pašiepia kunigų pasišventimą katalikų idėjai ir pačiam tikėjime stengiasi padaryti spraga, — trumpai kalbant, su vienu šuviu nori nušauti keletą zuikių.

Sudrutinimui savo žodžių paduoda faktus, privestus vieno iškrypusio "Romos agento" (p. Šliupas turi ypatingą laimę prie iškrypusių žmogystų), būk kunigai plėšia žmones, kad galėtų puikiai gyventi, važinėti automobiliais ir t.t.

Man vis rodosi, kad šitą savo pasaką p. Šliupas turi kalbėti užsimerkęs, — žinote, gaidys visados gieda užsimerkęs, kad parodyti savo giesmę mokąs iš atminties. Jei, anot "Keleivio", cicilizmas yra "jaunutė idėja", tai, po plynių, ji pergreit jau ima nusibosti su savo pasakomis. Susimildami, vyručiai, išraskite ką naujo, nes su šituo atšipusiu peiliu nepadarysite jokios operacijos.

Žinome ir męs patįs ir to suvis neslepiame, kad agentuoti žydams daug lengviau, ne kaip Romai. Nuo jųsų doros niekas nei nelaukia, — doras cicilikas išrodytų lyg prieštaraująs savo idealams, — męs-gi nešame sunkų jungą, po kuriuo kitas ir suklumpa, kad vėl atsikelti. Pasklupusių ir neméginančių atsikelti tarpu Romos "agentų" atsiras gal tik tiek, kiek tarpu cicilikų, dorų žmonių, tai yra labai mažai. Priverstas pavyzdis a. a. kun. Juodišiaus sudrutino ne p. Šliupo tvirtinimus, bet musų katalikišką idėją, nes yra faktas, kad velionis prieš mirsiant kelis kartus atliko išpažintį ir glausdamasis prie kryžiaus maldavo Dievo gailestingumo. Kaip čia išrodo p. Šliupo tvirtinimas, kad kunigai atstovauja tik žemiškus Romos reikalus? Juk mirštančiam žmogui vargiai rupėjo žemiška Romos didybė; jam buvo omenėje svarbesnis reikalas: permaldavimas Sutvertojo ir sielos išganymas. Neprošalį čia bus užklausti p. Šliupo kame yra ta žemiška Romos galybė? P. Šliupas į stebuklus netiki, bet ar jam, kaipo žmogui su išlavintu protu ir patėmyjimo dovana, nemuša į akis faktas, kad tas Romos popiežius, vergas ir kone kankinys, turi galybę, kurios klauso visos pasaulės katalikai. Nereikia nei kariumenės, nei policijos, nei bombų, nei revolverių. Visi be jokios prievartos jo klauso kaip vaikai savo tėvo. Kame ta galybė, kurią cicilikams sunkiau pajudinti, ne kaip viešpatyščių sostus. Stebėtina galybė, kurios negina armotos, bet kurios nieks neįveikia. Bepiga ir atstovauti tokius reikalus, kuriuos pats Dievas aprūpina, ar ne, p. Šliupe? Ar garbiam daktarui neplaka į akis kita teisybė, kad "Romos agentai" netik tie, kurie turi palocius ir važinėja automobiliais, bet ir tie, kurie pasilieka be turto, vietos ir tėviškės, kuriuos dagi šaudo ir kankina, — yra paklusni bažnyčiai ir Šv. Tėvui. Kas tai yra, p. Šliupai? Padukimas? Taip sakė Neronas ir visi Romos stabmeldžiai ant pirmųjų krikščionių — galima tas išaiškinimas nuo jų pasiskolinti.

Juk tie visi persekiojami kunigai (tedžiaugiasi p. Šliupas) galėjo pristoti prie cicilikų ir išvengti ištrėmimo, bet jie to nepadarė, nes jie turi idėją, kuri nesiremia ant komercijinių apskaitymų.

Bereikalo p. Šliupas savo ydų ieško kituose, sunku butų surasti kopija garb. daktaro. Jis yra vienatinis, nepalygintas ober—agentas, atstovaujantis žydų socijalizmą.

Bereikalo jis stengiasi apvilkti savo darbus liaudies gerove, nes liaudis mato, kad tas visas cicilikavimas neyra tik koks žaislas, kurs šiandien madoje, o ryt iš mados išeis; liaudis jau gerai nuvokia, kad ta laisvamanybė, tos draugystės be dorišką pamatų ir be "ausinių", yra status kelias į betvarkę ir pasileidimą, kuris, anot istorijos, kiekvieną tautą nuvedė vergybon ir prapultin. **Esperanto.**

Keli žodžiai pašnekos apie „Draugą."

Brolau Katalike! Gal nuliūdai išgirdęs, kad "Draugas" apsiėmė būti Susivienyjimo organu, manydamas, kad Tau garbus laikraštis, parsiduos Susivienyjimui ir jau nebebus KATALIKŲ LAIKRAŠČIU, ale tik Susivienyjimo. Toksai spėjimas būtų neteisingas. "Draugas" yra išleidžiamas katalikiškosios inteligentijos (apšviestuolių), o ne Susivienyjimo. "Draugas" apsiėmė atsilankyti po garbaus Susivienyjimo narių pastoge, "Draugas" apsiėmė atspausdinti Spaudos komisijos sutvarkytus raštus Susivienyjimo reikaluose, ale "Draugas" niekam neprižadėjo susiaurinti veikimo dirvos ežias, nes "Draugas" kaip buvo, taip ir bus viso katalikiškojo pasaulio, o ypač Brolių lietuvių katalikų draugu. "Draugas" apsiėmė atsilankinėti po plačią Ameriką pas Susivienyjimo išsiblaškusius narius, net apsiėmė "Draugas", beveik be atlyginimo, kelionės, vargo, triuso ir kitas išlaidas savo aukomis pridengti, bet dėlko apsiėmė? Dėlto, Brolau Katalike, kad ansai garbus Susivienyjimas, tai Katalikų Susivienyjimas, o "Draugas" būdamas Katalikų draugu, kad ir su pasišventimu, ale juk negalėjo užleisti vietą tokiam, kursai per ištisus metus būtų silpninęs taip skaitlingai miniai žmogui švenčiausius—kilniausius šv. tikybos jausmus!

Matai, Brolau Katalike, kad "Draugas" nori būti brolių katalikų draugu ir tiktai draugu. **Girdėjai gal leidėjus, kurie sykiu ir laikraštį ir banką varo. Tie leidėjai leidžia laikraščius dėl pelno. Jie** brukasi net Susivienyjimui, kad tik savo banką galėtų padidinti. "Draugas" to nedarys. "Draugas" banko nesteigs. "Draugą" išleidžia apšviestuoliai katalikai, dvasiškieji ir svietiškieji. "Draugo" labui nuolat dirba garbus advokatas Lopeta ir Petrapilėj mokslus ėjusi p. U. Auguliutė.

"Drauge" marguliuoja vardai tokių gabių plunksnų savininkų, kaip Kmito, Vytauto, Vėgėlės, Ksav. Vanagėlio, Kun. Žilinsko, Senio, kun. Vizgirdos, kun. Krasnicko, kun. Žebrio, Patmalos, Morkaus ir daugelio kitų. "Draugas" yra numylėtas mokslus einančios jaunuomenės, kuri su mielu noru raštais ir propaganda šelpia. Tiesa, "Draugo" sermėgaitė ne ką skaistesnė už kitų, bet širdis toji jautrioji tai tikrai lietuviška. "Draugą" išleidžia apšviesti katalikai ir jo užlaikymui nemaža aukų turi sudėti, bet be rūgojimų tas aukas sumetama, nes tai brolių katalikų labui. Ir Tu, Brolau Katalike, būdamas kiltesnės dvasios, beabėjo, norėtumei prie to didelio darbo, spausto žodžio platinimo prisidėti. Gal Tavo menkas uždarbis, gal negalėtum skatikų aukoti, tat paaukok tai ką gali — savo spėkas. Platink "Draugą" tarp brolių tautiečių. Platindamas-gi gerą laikraštį — platinsi apšvietimą, platinsi labą. Tuomet pamatysi; kad Tavo draugai "myli ir Dievą ir žmones", kad jie nebemėgsta lankyties po smukles, kad jie sutikime ir meilėje šeimynoje gyvena, kad nedaro gėdos Lietuvai prieš svetimtaučius. Platink, Brolau katalike, "Draugą", o platinsi tarp varguolių!

Gali rašyti? Skaityk, tat, savo šventa priederme bent kartas iš karto pranešti pamokinančias, neužgaunančias žinutes. Dirbk, Brolau Katalike, bus miela skaityti apie katalikų gyvatą, vargus bei nelaimes.

"Draugas" būdamas "KATALIKŲ LAIKRAŠČIU" stengsis Tau dažniau suteikti žinių ir iš katalikiškojo pasaulio. Juk Tau, Brolau Katalike, bus miela skaityti apie katalikų gyvatą, vargus bei nelaimes.

Skaitytoju atidai.

Kas prisiųs 2 doleriu, tam siųsime laikraštį iki Naujų Metų 1912, pradedant nuo šio numerio. Vadinasi, šito mėnesio numeriai eis tokiam skaitytojui uždyką. Tai-gi skubinkitės užsirašyti "Draugą", nepraleiskite geros progos! "Draugas" yra rimčiausias ir teisingiausias lietuvių laikraštis Amerikoje. Ką jis pasako, su tuo turi skaityties visi kiti Amerikos ir Europos laikraščiai. Tame ir guli "Draugo" svarba. Todėl "Draugas" gauna kasdien vis naujų ir naujų prietelių. Musų prietelių eilėse labai malonu butų matyti ir Tamstą, naujas musų užsisakytojas.

S. L. R. K. A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

JONAS RIKTORAITIS, prezidentas,
67 James St., Waterbury, Conn.
KAZYS VAŠKEVIČE, vice-prezidentas,
186 Jefferson St., Newark, N. J.
KAZYS J. KRUŠINSKAS, sekretorius,
457—17th St., Brooklyn, N. Y.
ANTANAS DANISEVIČE, kasierius,
630 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.
Kasos globėjai:
JUOZAS VASILIAUCKAS,
112 N. Greene St., Baltimore, Md.
MARTINAS KADZIEVSKIS,
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.
KUN. V. VIZGIRDA, knygius,
190 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
KUN. M. A. PANKAUSKAS, dvasiškas vadovas,
P. O., Forest City, Pa.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

M. J. Urb., Thomas, W. Va. "Po šiais kalnais West Virginios" turi savyje labai mažai poezijos. Spaudinti ne verta.

Rimgului. Apie Antonovo prakalbą Pittstone deti pervelu.

Karaliukui. Eiles "Racijonalistų Vištukas" tilps veliau, bet jąs reikes ištaisyti.

A. Tamui. Raštelį be vardo gavome, bet įdesime vien atsiradus vietos, kurios deja! šioje valandoje "Drauge" labai truksta.

J. Zujui, S. L. R. K. A. nariui. 1, "Dekojimo Diena" (Thanksgiving Day) turi pradžią Connecticute, kur ji tai yra švenčiama nuo 17-to jo šimtmečio. Įgijus Suv. Valstijoms nepriklausomybę, abudu kongreso bustu pareikalavo nuo prezidento, kad jisai paskirtų dieną, kurioje žmones viešai padekotų Visagaliam Dievui už patirtas malones. Tečiau Washingtonas per aštuonerius savo prezidentavimo metus tik vieną sykį tepaleido atsišaukimą apie "Dekojimo Dieną". Jisai paskyre tai iškilmei lapkr. 26 d. 1789 m. Pirmasis Adams, kilus nesusipratimams su Anglija, paskyre seredą, geg. 9, 1789 m., kaipo dieną, kurioje žmones ne tik dekotų Dievui, bet taip-pat viešai prieš Jį nusižemintų, pasnikautų ir melstųsi. Sekančiais (1799) metais tokia diena buvo paskirta—četvergas, bal. 25. d. Thomas Jefferson, kaipo laisvamanys, "Dekojimo Dieną" visai ignoravo, bet James Madison išleido keturis atsišaukimus apie tokią šventę.

Tuo pačiu tarpu Connecticut'o paprotis pamaži praplito po visą Naująją Anglija, o 1817 m. perženge New Yorko ribas. Kaipo "Dekojimo Dieną" pilnoje to žodžio prasmeje šita švente ta po įvesta Lincolno namines kares (1861—65) laiku. Prezidentas tuomet patardavo viešai padekoti Sutvertojui už laiminimą Unijos ginklams. Prezidentas Grant 18-70 m. paskyre paskutinį lapkričio četvergą tai šventei. Nuo to laiko visi prezidentai tą tai četvergą skiria, kaipo "Thanksgiving Day". Švęsti tą šventę yra verčiami armija, laivynas ir visi valdininkai, priderantieji nuo centralines valdžios. Šiaip jau žmones gali švęsti, gali ir dirbti. Bet kai-kurių Valstijų gubernatoriai, sekdami prezidento pavyzdį, ir-gi išleidžia atsišaukimus, kad žmones susilaikytų nuo darbo tą dieną. Bet švente nera priverstina. Tečiau pamaži atsirado paprotis tą dieną už darineti dirbtuves ir kasyklas. Šioje valandoje daugelis sankrovų esti uždarinejama. Šiaip jau "kalakuto diena" atsižymi tuo, kad kiekvienas bando pasigaminti geresnius pietus, žmoneliai svečiuojasi, teatrai ir kitos pasilinksminimo vietos esti kimšte prikimštos, o smukles varo gerą "reikalą". Katalikai pradejo laikyti pamaldas šitomis dienomis tik labai neseniai. Bažnyčia nepripažįsta "Dekojimo Dienos" už šventę. Lietuviai apvaikščioja ją, iškeldami vestuves arba užsipirkdami egzekvijas, kurios, kaip žinoma, prasideda gedulingomis pamaldomis bažnyčioje, o pasibaigia balium namuose, o tas balius kai-kuomet pasi-

baigia muštynemis. "Draugo" intencija buvo atkreipti skaitytojų atidą į tikybinį šios šventes charakterį. Kitos amerikiečių tautines šventes – ar bus tai "Fourth of July", ar "Decoration Day" (katalikų bažnyčiose, savu keliu, tą dieną yra laikomos gedulingos mišios už dušias kritusiųjų karese kareivių), ar "Washington's Birthday", ir t.t. — tokio charakterio nenešioja.

2, Katalikais iš vardo vadiname tokius asmenis, kurie, nors sakosi esą katalikais, tečiaus darbais pasirodo katalikų bažnyčios priešais, arba katalikų vardu prisidengdami, bando atsiekti savąjį ypatingą tikslą. Jeigu, pav., kas eina bažnyčion, atlikineja tikejimo priedermes, bet tam tiktai, kad galetų patekti parapijos komitetan ir naudoties parapijos pinigais, tai toks žmogus yra kataliku tiktai iš vardo. Jeigu kas apsimeta, buk jam rūpi katalikų organizacijos gerove, kuomet rūpi išnaudoti organizacijos vardą ir įtekmę saviems siekiams, toks žmogus negali būti geru kataliku. Jokia organizacija nesivaldo pati, bet valdo ją paskirti arba išrinkti tam tikslui valdininkai. Jeigu tat Susiv. vyriausyben butų išrinkti katalikai vien iš vardo, tai kur toji organizacija butų nuvesta?... Atsimink Tamstele: del vieno tik centro komiteto sąnario seimo protokolas nera ligišiol apskelbtas, del jo vieno eina skundai apie mirtinių ir kitokių "bilų" neišmokejimą. Kas butų, jeigu visa tokia vyriausybe butų buvusi išrinkta?... Kas butų buvę?... O juk paskutiniame seime to tik ir buvo ieškota.

Nebrangiai kaštuoja rūkymas musų piliečiams.

American Tobacco Co. siu lo visokios rųšies taboką už stebetinai žemą kainą. Šiame laikraštyje telpa pagarsinimas **"King Koal"** tabokos. Kiekvienas apskelbimo žodis turi reikšmę ir praktišką patarimą.

Kiekvienas moka 45 c. už svarą paprastos tabokos; šiča siuloma ne tik geriausios rųšies **"King Koal Stripped Tobacco"** svarą, bet dar pui ki ersketmedžio pypke, verta mažiausiai 25c., viską tai už 45c. Beto, **"King Koal" taboka parsiduoda gražiame** pusryčiam blekiniame baksuke, kuris naudingas bus namuose. Priegtam rukoriai turi žinoti, jog uždaryta blekineje taboka nenustoja kve pejimo, kaip kad popieroje suvyniota.

Kiekvienas lengvai gali patirti tos tabokos gerą vertę. Tik pabaidykite!

Dykai! Geros Vertes Knyga. Dykai!

Smagu mums pranešti visuomenei, jog Severos Lietuviškas Kalendorius ir Vadovas į Sveikatą 1911 metams jau gatavi išdalinimui. Vieną jo egzempliorių, kiekvienas gali gauti žednoje aptiekoje. Paskutinis Kalendoriaus ir Vadovo į Sveikatą išleidimas atsižymi įdomiais ir naudingais straipsniais, kuriuos su nauda gali skaityti farmerys, amatninkas, mainerys, dailyde tap lygiai ir pačedlyva gaspadine, – žodžiu kiekvienas žmogus, nežiurint jo užsiemimo nei luomo. W. F. Severos firma nesigailejo nei triuso, nei pinigų, bytik išleisti naudingą knygą.

Reikalauk pas aptiekorių arba vaistų pardaveja, kad duotų Tau kalendorių. Jis yra **už dyką**. Jeigu nera arti aptiekos, tai rašyk pas: **W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.**

Gera roda.

Nuomininkas: — Pons gaspadoriau, langai mano kambariuose taip suklerę, kad vejas man plaukus ant galvos taršo; ar negalėtum, tamsta, kokią nors rodą padaryti.

Savininkas: — Kodėl ne, nusikirpk plaukus, tai vėjas jų netaršys.

Boston Store,
[P. F. Brennan'o]
109 N. Centre St., Pottsville, Pa.

Geriausia mastiniu prekiu [tavoru] sankrova visam Schuylkill'o paviete. Pirmutinė visam mieste sankrova, kur išsyk pasako tikrą kaina.

Pardavinejame tik geras prekes.

Pritaikome pas save daug prekiu kiekviename skyriuje: Muslinu, paklodžiu, pagalvėms ipilu ir užvelkalu, vilnoniu užklodžiu, puku kaldru, šaliu ir t. t.

Didžiausia visoje apygardoje **Audeklų sankrova.**

Drabužių viršutinių ir apatinių, — vyriškiams, moteriškomsioms ir vaikams, visokių rūšių, kokių tik norite, — bet ne niekų. Kelnių, marškinių, pirštinių, parasonų.

Naminių nesitraukiančių flanėlių — anglekasiams ir fabrikų darbininkams, — mąstais ar gatavai pasiūtų marškinių ir kelnių.

JUODŲ IR VARSOTŲ ŠILKŲ.

Wilkes-Barre Deposit & Savings
BANK,
71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas - - $150.000
Perviršis - - $375.000

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų jojo pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietu. subatomis nuo 9—12 vidurdienyje.

Galima susikalbėti lenkiškai.

PIRMUTINE KRAUTUVE
IR IŠDIRBYSTĖ
Bažnytiniu Daigtu
„RYZNYCIA"
PO GLOBA MYKOLO ARKANIOLO,
114 S. Chestnut St., Shenandoah, Pa

Žvakės margos vaškinės po 1 svarą 2, 3, 4, 6, 8, ir 14 svaras po	26c.
Žvakės vaškinės rankom margjtos po 2 svar., 4, 6 ir 8 svaras po	50c.
Pakeliais knatai vaškiniai (wax tapers) pakelis po	24c.
Dėl aštuonių dienų pakeliai po	67c.
Anglys už svarą	28c.
Aliejus (8 day) už gorčių	$1.10
Žvakės vaškinės (Rožė) dėl uždėjimo po 3 ir 4 svarus, už svarą	60c.
Lietinės žvakės vaškinės po 16 svarų ir 18, svaras po	22c.
Žvakės Starinavos lietinės 16 sv. ir 18, už svarą	16c.
Žvakės 4 sv. ir 6 susuktos 4 sv. ir 1 sv.	16c.
Altoriaus žvakės (extra) sv. po	37c.
Geltono vaško 1 sv. ir 6, svaras po	30c.
Kodylas pranežiškas po	55c.
Kodylas "francincense" po	50c.

Teipgi siuva puikius bažnytinius rūbus, taiso senus. Parduoda kielikus, cimborijas, monstrancijas.

Galima gauti lietuviškų maldaknygių, kvietkų, draugijoms ženklelių, veliavas, šarfas ir t. t.

KUN. L. LEVICKAS,
prezidentas.

SEVEROS GYDUOLES PADARO TĄ, ką kitos tik nuduodą darą.

APSISAUGOK
ikiraus kosulio ir rimtu plaučiu užgavimu.

Paprastai kosulys gali būti pranašu plaučių ligos. Kiekvienas kosulys palengvina kelią visokioms ligoms kvėpavimo organų.

KAM KOSĖTI?

SEVEROS
BALZAMAS PLAUČIAMS
sulaikys bykoki kosuli.

Dviejų didumų: 25c. ir 50c.

Reikalauk knygutės: "Plaučių ligos ir kaip jas gydyti."

Yra lietuviškai atspausta. Nieko nekainuoja.

Vaistininkai parduoda Severos gyduoles.

Pirkdamas neužmiršk pasakyti, reikalaująs "Severos Vaistų". Reikalauk, kad duotų tau Severos kalendorių ir Vadovą į Sveikatą 1911 metams. Yra tai puiki knyga, kuri privalo rastis kiekvienuose namuose. Pas aptiekorius ir vaizborius **uždyką.**

SEVEROS
Rugštis Pilvui

imta kokį laiką regulariškai prieš valgį greitai

sustiprina pilvą, priduoda sveiką apetitą, prašalina virinimo organų nesveikumą, atgaivina organizmą ir sugrąžina jam jiegas.

Kaina $1.00.

SEVEROS
vaistai inkstams ir jeknoms

duoda geriausius rezultatus prie gydymo jeknų ligų, taipo jau

ligose inkstų ir šlapinimosi organų. Tų ligų apsireiškimas yra: išblyškymas ir geltonumas skuros, aptinimas kojų, ypatingai sunėrimuose, kryžiaus skaudėjimas ir deginimas šlapinanties. Kaina 50c. ir $1.00.

Daktaro patarymai dykai.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

FABIOLE,
garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė VYTAUTAS.
Kaina $1.00.
Imantiems daugiau kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis. Gaunama pas:
REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

UNION TICKET AGENCY.
Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir Visoje Aplinkinėje.
Agentura Laivakorčių ant Geriausių Linijų.

Siunčia pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.

Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9-tos val. vak.

Nedėlioje: nuo 10tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

Adolf Blau,
Union Ticket Agency,
203 Lackawanna Ave, Scranton, Pa.

Taip-gi turime savo krautuvėje daugybę visokių maldaknygių ir svietiškų knygų visokiose kalbose.
TELEFONAI: Nanjas 303 — Bell 662.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Auksiniai, pauksuoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų **"Accuratus"** laikrodėlių **tiktai už $5.75 žėdną.** Tie gražus laikrodėliai puikiai išrėžyti, dubeltavi lukštai, gerai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi daboti laiką, moteriški ir vyriški, **gvarantuoti ant 20 metų.** Tikrai gražus laikrodėliai, negėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dziegorėlį, tai štai musų pasiulymas: Męs nusiųsime šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už $5.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiurėjimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei centa. **Męs riskuojame viską.** Auksinis grandinėlis duodasi dykai su laikrodžių. **Adresas:**

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

PASAKOS APIE UŽSLĖPTUS TURTUS YRA VIEN PASAKOS, O TEISYBE YRA FAKTAS, KAD PAS MANE PERKANT DRABUŽIUS GALIMA DAUG SUČEDYTI.

Daugelyje apskelbimų viską galite rasti, bet teisybės juose nei už aguonos grūdą.

Mano apskelbimai teisingi, ba kitaip ir negali buti.

Overkotis, už kurį jųs užmokėtumėt kitoje krautuvėje mažiausia $20.00, mano speciališka kaina

$15.00.

Pilki overkočiai iš gražaus pilko Oxfords' su geru aksominiu kalnierium, gražu pamušalu, puikiai pasiutas, kaip ir visi mano drabužiai. Visur už prastesnį mokate $20.00, pas mane tik

$15.00.

Louis Rosenthal,
ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,
South Main St., Wilkes-Barre, Pa.

Rusiškai - Amerikoniška LINIJA.

Vienatinė be persėdimo linija tarpe Amerikos ir Rosijos.

LAIVU IŠPLAUKIMAS:

Laivai:	Iš Liepojaus:	Iš New Yorko:
Rosija	Gruodžio 3, 1910	Gruodžio 24, 1910
Kursk	Gruodžio 17, 1910,	Sausio 7, 1910
Birma	Sausio 3, 1910	Sausio 21, 1910

LAIVAKORČIU KAINA:

In Reterdamą		In Liepoju;
III klesa	$31,00	$38.00
III klesa pagerinta	$33.00	$40.00
Antra klesa	$43.00	$50.00
Pirma klesa	$50.00	$6.00

Iš Liepojaus in New Yorką:
Trečia klesa $43.50 ir $4.00 Amer. taksu.

Antra klesa	$57.50
Pirma klesa	$62.50

Su artesnėmis žiniomi kreipkitės prie vyriausiu tos linijes atstovu:

A. E. JOHNSON & CO.,
27 Broadway, NEW YORK, N. Y.

Office New Telephone 37.
Residence 1100.
Lietuviu Advokatas.
Jonas S. Lopatto
47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Bare, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigu ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

SWALM HARDWARE CO.,
21 North Main St., Pottsville, Pa.

Ivairiausi geležiniai daiktai, tepalai. stiklas, dudos, plasteris, irankiai. sportiniai ir naminiai daiktai.

Juozas Szukis,
geriausias Lietuvys
FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070—R.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

—NAUJA KNYGA—
BIBLIJA
arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja $2.15 persiuntimui.

Adresas:
REV. S. PAUTIENIUS,
Mahanoy City, Pa.

J. F. Gillis,

Pas ji galima gauti visokiu torielku, bliūdu, stiklu, puodu, liampu ir visokiu virtuvei reikalingu daiktu. Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

THE FERNERY.
Naturališkų ir padirbtų žolynų krautuvė.

Galima gauti gelių veselijoms, šermenims ir bile kada tik prireikus, bukietuose arba gražius vainikus.

Mrs. J. HERBERT,
SAVININKĖ,
51 W. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

TĖMIKYTE LIETUVIAI.

Kelionė per jures. Tukstančiai tukstančiu mūsu tautiečiu keliauja in prigimtą šali ir iš tenai atgal in Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

Jona Nemeth'a
3 N. MAIN STR.,
WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiurėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirkę laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyj.

KAS REIKALAUJA

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Šv. Traicės, gali gauti pas mus visada. Męs išdirbame ir reikalaujantiems pasiunčiam porą ant pažiuros.

Mrs. A. Smailienė, 2737 E. Pacific St., Philadelphia, Pa.

KING KOAL

45¢ 45¢

STRIPPED TOBACCO

DYKAI

25c. vertes pypke su kiekviena užkandžio dežute.

Vaktuok kad pypkė butų su ženklu "KING KOAL".
Parsiduoda žėdnoje tabokos krautuvėje.

Parsiduoda žednoje tabako krautuveje.

THE AMERICAN TOBACCO CO.

50,000 KNYGU
Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai **igauta** knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigydyti. Knyga ta yra krautuvėj žmonios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsėdave ilgo lajka tyrinejmu tu, specijalisku lygu. Tem kit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu pininigu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., 1 S.U 22 Fifth Avenue, Chicago:
Gadotinas Tami : : gal Tamisios prižiudiejima, aš neriečjau jog Tamista prisikstumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Stetas .....

LIETUVIŠKA AGENTURA
Laivakorčiu ir Pinigu Siuntimo.

Parduodu laivakortes už tą pačią prekę, kaip pas pačias kompanijas New Yorke. Siunčiu pinigus greitai ir pigiai in visas dalis svieto. Prašau visu lietuviu atsilankyti su kokiais reikalais o kiekvienas bus užganedintas.

VINCAS TAMULEVICZE,
AGENTAS,
137 Hazle St., Wilkes-Barre, Pa.

NAMINĖ MOKYKLA.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00.
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityt ir rašyt be mokintojo 15c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokintojo 10c.
ARITMETIKA mokinimuisi rokundų su paveikslais (apdaryta) 35c.
P. MIKOLAINIS, BOX 62 NEW YORK CITY.

GERIAUSAS PINIGAMS PASIDĖJIMAS,
TAI ŠTAI ŠITAME BANKE:
Merchants National Bank,
POTTSVILLE, PA.

Nuo padėtuju pas mus pinigu gausi 2 nuošimt., jei padėsi trumpam laikui, 3 nuošimti, jei šešiems mėnesiams, 3 ir pusę nuošimt. jei padėsi vieniems metams.

Gali pradėti pasidėlioti, jei tnri $1.00.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti pas mus.

Gerb. O. P. BECHTEL, Prez., A. W. SELTZER, Vice-Pr., C. H. MARSHALL, Kasierius.